

Kvinnoläkaren

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

SFOG-veckan i Linköping

"Checklista vid förskrivning av Drovelis"

Referat från OGU-dagarna i Visby

Bäckensmärtenheten fyller 5 år!

KVINNOLÄKAREN

Ansvarig utgivare: Radha Korsoski
E-post: radha.korsoski@sfog.se
Layout: Moniqa Frisell
All korrespondens ställs till föreningen:
SFOG-Kansliet, Klara Ösrtra Kyrkogata 10
Box 738
101 35 Stockholm
Tel: 08-440 01 75
Jessica Hortelius och Diana Mickels
E-post: kansliet@sfog.se
Internet: www.sfog.se
Annonser: Radha Korsoski
E-post: radha.korsoski@sfog.se
Platsannonser hemsidan: kansliet@sfog.se
SFOGs styrelse 2022:
Ordförande: Michael Algovik
Västervik
E-post: michael.algovik@sfog.se
Vice ordförande: Christer Borgfeldt
Lund
E-post: christer.borgfeldt@sfog.se
Facklig sekreterare:
Sophia Brismar
Stockholm
E-post: sophia.brismar@sfog.se
Skattmästare: Henrik Graner
Örebro
E-post: henrik.graner@regionorebrolan.se
Vetenskaplig sekreterare:
Inger Sundström Poromaa
Uppsala
E-post: inger.sundstrom@kbh.uu.se
ARGUS: Kerstin Nilsson
Örebro
E-post: kerstin.nilsson.ha@oru.se
Utbildningssekreterare: Sofie Graner
Stockholm
E-post: sofie.graner@sfog.se
Forbildningssekreterare:
Marie Bixo
Umeå
E-post: marie.bixo@umu.se
Redaktör för Kvinnoläkaren:
Radha Korsoski
Göteborg
E-post: radha.korsoski@sfog.se
Webbansvarig: Olof Alexandersson
Östersund
E-post: olof.alexandersson@sfog.se
Kvalitetssekreterare: Marie Wikström Bolin
Sundsvall
E-post: marie.wikstrombolin@sfog.se
Ledamot/OGU-representant:
Kristin André
Helsingborg
E-post: kristin.andre@sfog.se

Tryck: Elanders
ISSN 0284-8031

— Ordförande har ordet —

Kära medlemmar!

Dessvärre blev inte kriget i Ukraina kort utan den ryska aggressionen har fortsatt vecka efter vecka. Vad all denna destruktion ska syfta till är mycket oklart och som vanligt är det civilbefolkningen som får lida för att några maktlystna ledare fattar helt galna beslut.

Pandemin som präglade de senaste åren verkar många nästan helt ha glömt. Det är fortsatt så att vaccinationstäckningen bland gravida ligger lägre än befolkningen i övrigt i samma åldersgrupper så det är viktigt att vi är uthålliga med informationen om att vaccination skyddar mot allvarlig sjukdom för gravida. Då det har varit fortsatta oklarheter kring om gravida kan arbeta i en miljö där man riskerar Covid-smitta har vi haft kontakter med Arbetsmiljöverket och Folkhälsomyndigheten för att få lite tydligare rekommendationer. SFOGs ståndpunkt är att vaccinerade gravida mycket väl kan arbeta i en miljö där det kan finnas risk för exponering av Covid. Restriktionerna har ju tagits bort för andra riskgrupper. Förhoppningsvis kommer det att bli förtydliganden från våra myndigheter framöver.

Abortfrågan fortsätter att engagera och det är mycket glädjande att riksdagen nu beslutat utreda om man ska följa flera andra europeiska länder och möjliggöra att hela processen ska kunna genomföras i hemmet. Det skulle verkligen vara en välkommen modernisering, men det är också viktigt att rådgivning kring sexuell hälsa och preventivmedel kan ges på ett meningsfullt sätt. Samtidigt är det skrämmande med rapporteringen från USA om allt mer inskränkt lagstiftning i flera delstater och en eventuell återtagning av Roe vs Wade. Sverige måste fortsätta vara en stark röst för rätten till fri abort och kvinnors rätt att bestämma över sin kropp!

Det är glädjande att konstatera att ARG-verksamheten har tagit ordentlig fart efter pandemin. Många av grupperna producerar nya intressanta rön och rekommendationer som fortlöpande presenteras på hemsidan. Den nya Diabetes-ARG kommer starta upp med internat till hösten och det ska bli spännande att se vad deras arbete kan bidra med.

Fortbildningen av färdiga specialister är en viktig fråga där SFOG varit aktiva

I DETTA NUMMER

Styrelsen för SFOG avger årsredovisning för räkenskapsåret 2021	11
Årsredovisning för SFOG Utveckling AB	20
SFOG-veckan i Linköping	23
Angående "Checklista vid förskrivning av Drovelis"	24
OGU journal club	26
OGUs ordförande informerar	25
OGU-dagarna 2022 i Visby	27
Bäckensmärtenheten och dess teamkurser fyller 5 år!	30
Medicinsk kommentar	32

i att komma med förslag på hur den kan förbättras och tydliggöras. Nu har även Läkaresällskapet och Läkarförbundet lyft frågan och förhoppningsvis kan det leda till en ökad prioritering av fortbildningen. Färdiga specialister är en mycket viktig resurs och det är självklart att det ska finnas en strukturerad och bra fortbildning för att man ska kunna utvecklas under hela yrkeslivet.

Ett annat spännande projekt vi är delaktiga i är en ny granskningsomgång med ”Säker förlossning” tillsammans med LÖF (Regionernas ömsesidiga försäkringskassa) och Barnmorskeförbundet. Förhoppningsvis kan vi komma igång med att granska några pilotkliniker under hösten för att sedan rulla ut över hela

landet under 2023. Erfarna obstetrikere behövs för detta viktiga arbete och det är mycket inspirerande att delta i detta så ta chansen om du är intresserad.

Till sist kan jag meddela att arbetet med SFOG-veckan 2022 i Linköping under vecka 35 (29/8-1/9) nu går in i slutfasen. Vi hoppas på stort intresse och att många kommer för att träffas, diskutera vetenskap och även umgås under festliga former. Gå in på www.sfogveckan.se och anmäl dig! Även i år har vi tillsammans med verksamhetscheferna beslutat om klinikavgifter baserade på antalet anställda läkare och alla som vill närvara på plats kommer att kunna göra det utan extra kostnad för själva kongressen. Det kommer även finnas möjlighet till dis-

tansuppkoppling och i likhet med förra året kommer man kunna ta del av materialet under några månader i efterhand.

Som vanligt får ni gärna höra av er om det är några frågor ni vill att styrelsen ska arbeta extra med.

Nu börjar det bli allt varmare, ljusare och grönare och blomprakten och fågelsången i naturen piggar verkligen upp. Med förhoppning om en skön och avkopplande sommar där arbetssituationen på alla våra kliniker ändå blir något bättre än 2020 och 2021.

Eder ordförande
Michael Algovik

In memoriam

Elof Johansson 1936 – 2022

Professor emeritus Elof Johansson har avlidit i en ålder av 85 år. Han sörjes närmast av barnen Matilda, Erik, Emilia och Alexandra med familjer.

Elof Johansson utnämndes vid 40 års ålder till professor i obstetrik och gynekologi vid Uppsala universitet 1976. På den tiden innebar det att han också blev klinikchef på Akademiska sjukhuset. Han lämnade sin professur 1984 för chefs-tjänster på Pharmacia och fortsatte sin yrkesbana som hög tjänsteman på The

Population Council i New York; en stiftelse som stöder reproduktionsmedicinsk forskning.

Under fem år satt Elof Johansson i SFOGs styrelse, varav som ordförande 1980 - 1982.

Han disputerade 1969 på en avhandling om en ny metod att mäta progesteron i blod. Hans handledare var företrädaren som professor, Carl Gemzell. Elof Johansson kom senare att leda en forskargrupp som var världsledande vad gäller utvecklandet av nya hormonella preventivmedel.

Han ägde ett aldrig sinande engagemang för reproduktionsmedicin och tog initiativ till Familieplaneringsfonden, som i över 40 år kunnat ge finansiellt stöd till yngre kliniskt inriktade forskare i Uppsala. Nu, 2022, premieras åter unga forskare av fonden och det kommer att fortsätta under överskådlig tid, dvs Elof Johanssons skapelse lever vidare och kommer även i framtiden att gynna reproduktionsmedicinsk forskning vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset.

För oss som arbetat med Elof framstår han som en vänlig och lyhörd person och som en klok chef. Hans förmåga att skapa god stämning och gott samarbete fick oss att trivas och därmed producera både god sjukvård och förstklassig forskning. Hans ledarskap präglades av positivitet och prestigelöshet. Hans stora internationella kontaktnät ledde till att vi fick möjlighet att möta ledande forskare i Uppsala och han uppmuntrade också till resor så att vi kunde presentera vår forskning på internationella möten och därmed få inspirerande kontakter.

Under senare år bosatte sig Elof Johansson i sin hembygd Västergötland och fick bl. a. möjlighet att ägna sig åt en kär och jordnära hobby, potatisodling.

Vi har förlorat en vän. En märkesman inom obstetrik och gynekologi har lämnat oss. Vi sörjer men känner oss också berikade av att ha fått arbeta nära Elof Johansson. Våra tankar är med hans barn.

Ove Axelsson, Torbjörn Bergh, Erik Hemmingsson, Gunilla Lindmark, Matts Olovsson, Inger Sundström Poromaa

REDAKTÖRENS RUTA

Det här blir mitt trettonde nummer av Kvinnoläkaren. SFOG veckan närmar sig och tack och lov ser det ut som att det kommer att bli ett möte mer likt de vi är vana vid från innan pandemin. Jag hoppas att många kommer dit! Zoom, teams och skype i all ära men jag är nog inte den enda som insett att digitala möten inte kan ersätta att verkligen få träffas, utbyta erfarenheter, mötas informellt och umgås.

Hälsningar Radha Korsoski

Följande tider gäller för Kvinnoläkaren 2022:

Nr	Deadline	Utkommer
Nr 4	19 september	vecka 38
Nr 5	7 november	vecka 45

Manus skickas via epost till:
Redaktör Radha Korsoski
Epost: radha.korsoski@sfog.se

Adressändring ska göras till:
SFOG Kansliet
Box 738 • 101 35 Stockholm
eller kansliet@sfog.se

Nya medlemmar

Danyal Ek, Malmö

Ronja Alm, Falun

Jessica Ivonne Bardales Mitac,
Stockholm

Marcus Lejon, Luleå

Malin Dögl, Habo

Lisa Ehrnstén, Bromma

Nour Chahoud, Lund

Ida Lagerström, Solna

Amanda Hoempler, Eskilstuna

Carina Tobrand, Linköping

Martina Amato, Stockholm

Maria Åkerberg Morin, Frillesås

Stina Berggren, Skellefteå

Emilia Karlsson, Älvängen

Lovisa Ehrencrona Friberg, Partille

Carina Tobrand, Linköping

Magnus Winther, Halmstad

Etidal Hameed, Helsingborg

Kära kollegor i SFOG

Sedan 1 januari i år är jag nyutträd facklig sekreterare i SFOGs styrelse. Till vardags arbetar jag som medicinskt ledningsansvarig överläkare på förlossningen, Danderyds Sjukhus och forskar både på arbetstid och fritid. Forskningen innefattar bl a EVA-studien om klipp vid sugklocka, som vi snart kommer att bli klara med. På fritiden håller jag också på med att projektleda våra husrenoveringar och tillbyggnader (tre husprojekt och flyttlass på fem år), men kopplar gärna av med vänner och familj, resedrömmar och hemnetsurfing. Som facklig sekreterare gör jag precis som det låter, för protokoll på SFOGs olika möten, och svarar för SFOGs samarbete med Läkarförbundet. Jag är också er länk till SFOGs kontaktytor och påverkansmöjligheter när det gäller läkares arbetsmiljö och arbetsvillkor inom vår specialitet. Så kontakta gärna mig om ni har funderingar kring det!

En aktuell fråga under de senaste månadernas barnmorskekras och barnmorskeuppror är om läkare kan ersätta barnmorskor när tillräckligt många barnmorskor inte finns att tillgå. Som tillfällig lösning i en akut kris måste alla som kan såklart hjälpa till. Det kan till exempel bli aktuellt i händelse av ett masskadescenario eller krigsutbrott. Att även förlossningsavdelningar och kvinnokliniker kan utsättas för bombattacker har vi sett i fruktansvärda mediareportage från Rysslands invasion av Ukraina. Men i Sverige har frågan framför allt gällt förlossningsbarnmorskornas krav på förbättrade arbetsvillkor och massuppsägningar

i samband med dessa krav. Hjälper vi eller stjälper vi barnmorskornas sak om vi ställer om och ställer upp för de födande kvinnorna? Att ställa om och ställa upp känns först självklart, för kvinnornas skull, men det innebär att vi måste springa fortare för att också hinna ta hand om det vi gör idag inom förlossningsvården. Detta kan verka omöjligt under många arbetspass. Det innebär också att göra avkall på andra arbetsuppgifter, t ex att avstå från att ta hand om elektiv och icke-imperativ (gynekologisk) vård, som vi har fått lära oss att göra under pandemin. Att ställa om och ställa upp skulle också innebära att ta på sig arbetsuppgifter som vi kanske inte primärt är utbildade för och då skulle behöva lära oss. Detta skulle vara en annorlunda form av task shifting eller task sharing.

Task shifting/task sharing inom vår specialitet går oftast ut på att barnmorskor, sjuksköterskor eller läkarassistenter får utbildning inom ett specifikt område för att utföra vissa läkaruppgifter, för att det är brist på läkare och det är kostnadseffektivt. Det kan innebära delegering att utföra avgränsade behandlingar eller förskriva vissa läkemedel. Exempel på det idag på många håll i Sverige är abortvård och preventivmedelsrådgivning. Även mödrahälsovård och lågriskförlossningar är områden som sedan länge hanteras framgångsrikt av barnmorskor. Så länge att det i Sverige anses självklart att barnmorskor självständigt ska handlägga allt som faller inom ramen för kvinnors reproduktiva hälsa (ej reproduktiva avvikelser eller sjukdomar). Så ser det faktiskt

inte ut i alla länder, inte ens hos vår närmaste granne. Därför kan barnmorskors krav på bättre arbetsvillkor resultera i att vissa arbetsuppgifter behöver flyttas tillbaka till läkarna, tillfälligt eller mer långvarigt, eller delegeras till sjuksköterskor eller undersköterskor. Detta kan påverka våra arbetsvillkor också.

Task shifting/task sharing kan vara positivt och skapa samarbeten och utveckling av hälso- och sjukvården, men det kan också upplevas som ett hot mot den profession som ersätts eller förändras. Är professionen inte längre lika behövd eller lika önskad? Av vem? Hur vi läkare inom SFOG ser på task shifting/task sharing inom vår specialitet kommer att bli temat för föreningens fackliga symposium under SFOG veckan. Hoppas att detta ämne berör och engagerar!

Med vänlig hälsning,
Sophia Brismar Wendel

Kallelse

SFOG årsmöte 2022

**Medlemmar i Svensk Förening för Obstetrik och
Gynekologi kallas härmed till årsmöte 2022
Onsdagen den 31 augusti kl 10.00-11.30
Crusell-hallen, Konsert och Kongress, Linköping**

Föredragningslista

1. Mötet öppnas
2. Parentation
3. Fastställande av dagordningen
4. Val av mötesordförande, sekreterare
5. Val av två justeringspersoner och rösträknare för årsmöte
6. Fråga om mötet utlysts i laga ordning
7. Styrelsens verksamhetsberättelse och information om dess pågående arbete
8. Skattmästarens ekonomiska redogörelse
9. Revisorernas berättelse
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelse
11. Fastställande av årsavgift för 2022
12. Val av styrelseledamöter
13. Val av två revisorer jämte revisorssuppleant
14. Val av valberedning till SFOGs styrelse
15. Avtackning av avgående styrelseledamöter
16. Diplomutdelning för subspecialistexamen
17. Presentation av nyblivna specialister
18. Presentation av OGU-pristagare
19. Tillkännagivande av Berndt Kjessler-pristagare 2022
20. Plats för kommande SFOG-veckor
21. Tidpunkt för nästa årsmöte under NFOG 2023 i Trondheim
22. Övriga ärenden
23. Mötet avslutas

Alla SFOG-medlemmar är välkomna att delta i årsmötet och medlemskap i SFOG.

Om ni vill att styrelsen ska förbereda övriga ärenden – vänligen kontakta ordförande i förväg.

Michael.algovik@sfog.se

Bilaga till årsmöteskallelse 2021: Fastställande av ändringar av stadgarna, se nästa sida.

Fastställande av stadgeändringar vid Årsmötet 2021 med anledning av att SFOG blir medlemsförening i SLS samt behov av ändring på grund av GDPR.

Tidigare stadgeformulering visas genomstruken. Förslag till ny skrivning, vilken redan godkänts vid Årsmötet 2020, som nu ska fastställas med en andra omröstning är skriven i rött. Andra och sista omröstningen:

Föreningens art

§ 1

~~Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) utgör sektionen för Obstetrik och Gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund. Sektionen tillkom 1904 och är Läkaresällskapets äldsta. Nuvarande förening bildades 1969 genom en sammanslagning av Svensk Gynekologisk Förening och sektionen för obstetrik och gynekologi inom Läkaresällskapet. Föreningens engelskspråkiga benämning är Swedish Society of Obstetrics and Gynecology.~~

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) är en medlemsförening i Svenska Läkaresällskapet (SLS) och en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund. Sektionen i SLS tillkom 1904 och är Läkaresällskapets äldsta. Nuvarande förening bildades 1969 genom en sammanslagning av Svensk Gynekologisk Förening och sektionen för obstetrik och gynekologi inom Läkaresällskapet. Föreningens engelskspråkiga benämning är Swedish Society of Obstetrics and Gynecology.

Föreningens syfte

§ 2

SFOG ska främja utvecklingen inom obstetrik och gynekologi och verka för bästa möjliga hälso- och sjukvård för kvinnor. Detta sker genom att främja medicinsk forskning, utbildning, etik och kvalitet inom vårt verksamhetsområde och i samverkan med andra specialiteter, yrkesgrupper. Föreningen ska tillvarata medlemmarnas professionella och fackliga intressen. Föreningen ska främja utbildning och vetenskaplig verksamhet genom sina arbets- och referensgrupper (ARG) och inom Svenska Läkaresällskapet.

~~Föreningen ska som sektionen för obstetrik och gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som av sällskapet hänskjutits till sektionen.~~

Som medlemsförening inom SLS ordnar SFOG vetenskapliga presentationer vid SLS sammankomster i överensstämmelse med SLS arbetsordning samt avger utlåtanden i och/eller handlägger ärenden som av sällskapet hänskjutits till medlemsföreningen. Vid handläggning av sådana ärenden som berör andra medlemsföreningar och sektioner i SLS ska samråd med dessa ske.

Föreningen ska som specialitetsförening i obstetrik och gynekologi inom Sveriges Läkarförbund avge utlåtanden i medicinska och fackliga frågor som av förbundet hänskjutits till föreningen.

Medlemskap

§ 3

Till medlem i föreningen kan väljas läkare som arbetar inom verksamhetsområdet obstetrik och gynekologi eller med särskilt intresse för detta. Sålunda kan också läkare under utbildning inom specialiteten väljas.

~~Medlem av föreningen bör vara medlem av Svenska Läkaresällskapet och bör tillhöra Sveriges Läkarförbund. Styrelseledamot i föreningen ska vara medlem av Svenska Läkaresällskapet och medlem i Sveriges Läkarförbund.~~

Medlem av föreningen är enligt § 3 SLS stadgar föreningsanknuten medlem i SLS och bör tillhöra Sveriges Läkarförbund. Styrelseledamot i föreningen ska vara medlem av Svenska Läkaresällskapet och medlem i Sveriges Läkarförbund.

Medlemsregister

§ 4b (ny paragraf)

Föreningens medlemsregister innehåller namn, adress, e-postadress, personnummer samt märkning om medlemmen är verksamhetschef, studierektor eller professor.

Medlemsregistret ska årligen senast den 1 november lämnas till Svenska Läkaresällskapet för att medlem ska kunna få nyttja förmåner (se § 31 nedan) och för att föreningens medlemsavgift till Svenska Läkaresällskapet samt mandat i Svenska Läkaresällskapets fullmäktige ska kunna beräknas. Antal läkarmedlemmar i medlemsföreningen är grund för avgift och mandat. Medlemsföreningen ska rapportera in antal läkarmedlemmar i föreningen genom att lämna in medlemsregistret till Svenska Läkaresällskapet angivna datum (se § 36h Svenska Läkaresällskapets stadgar). Uppgifterna som lämnas ska avse de medlemmar i registret som fanns registrerade den 1 september samma år.

Föreningens organisation

Årsmöte

§ 5

Kallelse och föredragningslista till årsmötet ska utsändas till föreningens medlemmar senast en månad före årsmötet. Föreningens räkenskapsår omfattar tiden 1 januari till och med 31 december. Vid föreningens årsmöte ska följande ämnen behandlas:

1. Val av ordförande och två justeringsmän för mötet
2. Styrelsens verksamhetsberättelse
3. Skattmästarens ekonomiska redogörelse
4. Revisorernas berättelse
5. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och skattmästaren
6. Val av styrelse, revisorer, revisorssuppleant samt valberedning
7. Årsavgift för det kommande året
8. Övriga ärenden

Medlemmar i SFOG har rätt att ta upp för föreningen viktiga frågor till beslut på årsmötet. För att en fråga ska tas upp för beslut på årsmötet ska en skriftlig motion ha inkommit till kansliet senast tre månader innan årsmötet och biläggas årsmöteskallelsen.

~~Protokoll från årsmötet föres av den facklige sekreteraren. Extra föreningsmöte ska hållas när styrelsen eller minst hundra medlemmar begär sådant för att behandla angivet ärende.~~

Protokoll från årsmötet föres av den facklige sekreteraren. Extra föreningsmöte ska hållas när styrelsen eller minst hundra medlemmar skriftligen begär sådant för att behandla angivet ärende.

Fråga eller frågor som medlemsförening ska föra upp på SLS fullmäktigemötets föredragningslista bör behandlas på ordinarie möte med medlemsföreningen och sändas till SLS nämnd minst två månader före SLS ordinarie fullmäktigemöte.

Votering årsmöte

§6

Omröstning sker öppet om ej annat begäres. Vid lika röstetal gäller sittande ordförandes mening utom vid val då lotten avgör. I ärende som inte blivit meddelat i kallelsen till föreningsmöte, får slutgiltigt beslut ej fattas. Vid frågor som rör Svenska Läkaresällskapet har endast medlemmar i sällskapet rösträtt. Vid frågor som rör Sveriges Läkarförbund har endast medlemmar i Läkarförbundet rösträtt.

Nämndledamot i SLS, som inte är medlem i medlemsföreningen, äger tillträde till medlemsföreningens årsmöte med rätt att delta i förhandlingarna men inte i medlemsföreningens beslut.

Styrelsens sammanträden

§ 9

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden. Denne är också skyldig att sammankalla styrelsen om minst två ledamöter gör framställning härom. Styrelsen är beslutsmässig om minst fem ledamöter är närvarande. Omröstningen är öppen utom då annat begärs. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst, utom vid slutet omröstning, då lotten avgör. Vid styrelsesammanträde ska protokoll föras.

Ärenden kan avgöras per capsulam om samtliga styrelseledamöter är eniga i ärendet.

~~Styrelsen utser representanter till Svenska Läkaresällskapets fullmäktige och kan även utse representant till Sveriges Läkarförbunds fullmäktige jämte suppleanter för dessa.~~

~~Beslut i ärenden rörande Svenska Läkaresällskapets gemensamma angelägenheter ska snarast meddelas Läkaresällskapets nämnd.~~

Styrelsen utser representanter ledamöter till SLS Svenska Läkaresällskapets fullmäktige och suppleanter för dessa . Medlemsföreningens ledamot (suppleant) i SLS fullmäktige ska vara läkare. Styrelsen kan även utse representant till Sveriges Läkarförbunds fullmäktige jämte suppleanter för dessa.

Beslut i ärenden rörande Svenska Läkaresällskapets gemensamma angelägenheter ska snarast meddelas Läkaresällskapets nämnd genom utdrag ur protokoll.

Ordförande

§ 10

Ordföranden åligger att leda styrelsens sammanträden samt att upprätta föredragningslista till sammanträden och årsmöte.

Ordföranden, eller av styrelsen delegerad person, undertecknar handlingar upprättade i styrelsens namn.

Ordförande ansvarar för att uppgifter från medlemsregistret insändes till SLS enligt § 4b. Ordförande är GDPR-ansvarig.

Medlemsblad

§ 22

Föreningen utger ett medlemsblad, *Kvinnoläkaren* med aktuell vetenskaplig och facklig information till medlemmarna. Ansvarig utgivare för medlemsbladet är redaktören.

Personuppgifter i förhållande till medlemmar

(Ny paragraf)

§ 30

Föreningen samlar in och behandlar personuppgifter (se § 4b) för att bedriva den stadgereglerade verksamheten. Föreningen behandlar personuppgifter för att administrera föreningens angelägenheter, utöva olika aktiviteter, kommunicera med medlemmar samt hantera olika ekonomiska transaktioner. Den lagliga grunden för behandlingen är avtal (dessa stadgar).

Föreningen behandlar även personuppgifter om medlemmar i andra fall för att informera, föra dialog etc. med medlemmarna i övriga frågor inom ramen för föreningens ändamål.

Inbördes arrangemang mellan medlemsföreningen och Svenska Läkaresällskapet (Ny paragraf)

§ 31

Föreningen och SLS har ett samarbete för att skapa nyttor både för föreningen och för medlemmarna i föreningen. Det föreligger därför ett gemensamt personuppgiftsansvar mellan föreningen och SLS rörande föreningens medlemmar.

De olika rollerna i det gemensamma ansvaret ser ut så här:

SLS behandlar personuppgifter för sina egna ändamål enligt vad som framgår av SLS stadgar.

Föreningen behandlar personuppgifter för sina egna ändamål enligt vad som framgår av stadgarna (se § 30 ovan).

Det gemensamma området där personuppgifter behandlas gemensamt är då föreningen lämnar in sitt medlemsregister till SLS för följande ändamål;

- beräkning av avgift till SLS (se § 4b andra stycket),
- beräkning av mandat i SLS fullmäktige (se § 4b andra stycket),
- när SLS gör kontroll av medlemskap vid ansökan om forskningsanslag och deltagande i aktiviteter samt

- när SLS i övrigt informerar om SLS aktiviteter och verksamhet så att föreningsmedlem, som också är föreningsanknuten medlem i SLS, kan utnyttja dessa.

Föreningen får inte radera personuppgifter förrän skyldigheter gentemot SLS fullgjorts.

SLS genom sitt kansli är kontaktpunkt för registrerad som vill utöva sina rättigheter både för SLS egna behandling och för den gemensamma behandlingen som beskrivs ovan. Föreningen är kontaktpunkt för sin egen behandling (se SFOG.se för kontaktuppgifter).

(Fastställda 2002-01-30, reviderade 2019-08-29, ny revision med förändringar godkända vid första omröstning på Årsmötet 2020-08-27, andra omröstning och slutligt godkännande vid Årsmötet 2021-09-01.)

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2021

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Under året har SFOGs styrelse bestått av *Michael Algovik*, ordförande
Christer Borgfeldt, Vice ordförande
Ellika Andolf, Utbildningssekreterare
Kerstin Nilsson, ARGUS
Henrik Graner, Skattmästare
Olof Alexandersson, Webbansvarig
Inger Sundström Poromaa, Vetenskaplig sekreterare
Matilda Wädell, OGU-representant
Radha Korsoski, Redaktör Medlemsbladet
Marie Vikström Bolin, Ledamot/kvalitetssekreterare
Marie Bixo, Fortbildningssekreterare
SFOG har 2213 medlemmar varav 439 pensionärer. Styrelsen har under året haft 8 fysiska möten och 2 digitala möten.

Verksamheten

Främjande av ändamålet

Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och sektion i Svenska Läkaresällskapet, och utgör en sammanslutning av svenska gynekologer-obstetiker och andra för obstetrik och gynekologi intresserade läkare.

SFOG ska främja utvecklingen inom obstetrik och gynekologi och verka för bästa möjliga hälso- och sjukvård för kvinnor. Detta sker genom att främja medicinsk forskning, utbildning, etik och kvalitet inom vårt verksamhetsområde, och i samverkan med andra specialiteter och yrkesgrupper. Arbetet bedrivs bl.a. genom SFOGs arbets- och referens-

grupper, (ARG) som bevakar utvecklingen inom olika områden av specialiteten. Arbetsgrupperna tar fram skrifter med senaste rön och rekommendationer, och kan författa råd och riktlinjer inom sina områden.

SFOG är remissinstans för frågor som berör specialiteten, och ska som sektionen för obstetrik och gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och specialitetsförening i obstetrik och gynekologi inom Sveriges Läkarförbund avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som hänskjutits till SFOG från Läkaresällskapet och Läkarförbundet. Föreningen ska också tillvarata medlemmarnas professionella och fackliga intressen.

SFOG bevakar utbildningen inom obstetrik och gynekologi, står för arrangemang och samordning av ST-kurser, och administrerar fortbildningskurser för färdiga specialister. Föreningen arrangerar årligen en SFOG-vecka med symposier, föredrag, posterutställning och sociala aktiviteter på olika platser i landet, samt två verksamhetsmöten för verksamhetschefer och professorer inom gynekologi och obstetrik.

SFOG ingår tillsammans med specialitetsföreningarna i övriga nordiska länder i Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG). NFOG arbetar med gemensam nordisk vidareutbildning och nordiska riktlinjer inom specialiteten, arrangerar nordiska kongresser i obstetrik och gynekologi, samordnar vetenskaplig aktivitet mellan föreningarna och utger den internationella engelskspråkiga facktidskriften *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica* (AOGS).

Allmänt om verksamheten

Året inleddes med ett helt digitalt 2-dagarsmöte från Malmö som ersatte den inställda SFOG-veckan från 2020. Det

blev ett mycket lyckat möte med ett intressant vetenskapligt program presenterat av Pia Teleman och Stefan Hansson. Trots det digitala formatet blev mötet ändå givande med möjlighet till omfattande kunskapsutbyte. Ekonomiskt kunde vi utnyttja inestående medel från det inställda mötet 2020, vilket innebar att detta möte inte medförde några ytterligare kostnader.

Verksamhetsåret präglades av den fortsatta pandemin och till en början hölls alla möten digitalt, men den delvis nya styrelsen kunde glädjande träffas för ett internat i april. Vi har därefter kunnat träffas mera regelbundet för styrelsemöten även om några ledamöter deltagit digitalt vid några tillfällen. Totalt har det hållits 10 protokollförda styrelsemöten, ett internat, samt ett gemensamt möte med OGU.

Då pandemin fortsatte att grassera innebar det att mycket arbete fick fokuseras på att komma ut med information och rekommendationer kring covid-19 och graviditet, samt vid kirurgi. Dessa råd har kontinuerligt uppdaterats av olika AR-grupper och informationen kunde snabbt komma medlemmarna tillgodo. Att vi som professionsorganisation kunnat agera snabbt har varit mycket värdefullt då denna kunskapsmassa utvecklas mycket fort. Här har regelbunden samverkan med övriga specialitetsföreningar i Läkaresällskapet varit mycket givande. Vi har även haft möten tillsammans med Folkhälsomyndigheten och agerat för att komma ut med information kring vaccination av gravida då detta blev en tydlig rekommendation under slutet av våren. Graviditetsregistret har kontinuerligt tillhandahållit uppgifter om antalet gravida som varit vaccinerade, men även hur många som fått covid-diagnos och hur

många som intensivvårdats. Denna siffra har dock varit glädjande låg med enstaka fall per månad under hela pandemin.

Satsningen på digitala kurser och möten som efterfrågats av flera kursledare och arbetsgrupper har utvecklats ytterligare och därför har kursverksamheten både vad gäller ST- och fortbildningskurser kunnat hållas relativt intakt, till gagn för medlemmarnas kunskapsutveckling. Kursledarna, kansliet och utbildningssekreterarna har gjort en stor insats i denna omställning. Under hösten kunde dock ett flertal kurser hållas fysiskt och det bidrar i högre utsträckning till nätverkande och även möjlighet till mera informellt kunskapsutbyte. Vi har också ändrat ansökningsförfarandet till ST-kurserna så att större ansvar läggs på den enskilda ST-läkaren och dennes handledare samt studierektor. Det är mycket glädjande att intresset för specialistexamen är fortsatt högt, med drygt 40 deltagare.

Den planerade SFOG-veckan i Göteborg beslutade vi till slut att hålla helt digitalt av pandemiskäl. Ett omfattande organisationsarbete av kongresspresidenterna Lotta Wassén och Bo Jacobsson ledde till att en mycket professionellt genomförd virtuell kongress kunde hållas under 3 dagar, inklusive vårt årsmöte.

Vid mötet godkändes slutgiltigt de omfattande stadgeändringarna med anledning av att SFOG blivit fullvärdig medlemsförening inom Läkaresällskapet. Detta innebär att våra medlemmar automatiskt blir medlemmar i SLS och de behöver därför inte betala särskild avgift från 2022. Det fackliga symposiet fokuserade på etisk stress. Magnus Lindahl utsågs till årets Berndt Kjessler-pristagare med anledning av hans pionjärbete att grunda OGU.

Vad gäller internationella kontakter så har NFOGs styrelsemöten under början av året hållits digitalt liksom mötena med EBCOG och FIGO. Den planerade NFOG-kongressen i Reykjavik i juni ställdes in helt och FIGO-kongressen som skulle varit i Sydney blev digital. I november kunde dock ett fysiskt möte med NFOG hållas i Köpenhamn, vilket var mycket värdefullt. Ett antal beslut för att reformera arbetet togs.

Styrelsen har anordnat två verksamhetsmöten, vilka båda var digitala. Det

ena var i januari och nästa i anslutning till SFOG-mötet i september.

Samarbetet med NPO kvinnosjukdomar och förlossning har utvecklats och ordföranden har deltagit vid ett flertal möten. Vi som professionsorganisation har kommit med flera förslag till områden som kan behöva genomlysas, men de NAG (nationell arbetsgrupp) vilka hittills slutfört sitt arbete har gällt induktion efter vecka 41 och fosterdiagnostik. Det återstår att se om tanken med dessa nationella kunskapsstöd leder till en mera jämlik vård över landet. En ny NAG med fokus på blödningsrubbingar har skapats och väntas komma med rekommendationer under 2022.

SFOG har även haft representation i SKRÅ (svenskt kirurgiskt råd) där det bl.a. har diskuterats hur pandemin påverkat all kirurgisk verksamhet, men i synnerhet hur denna inverkat på möjligheterna till kirurgisk utbildning för ST-läkarna.

För att förhoppningsvis underlätta för medlemmarna att hitta kunskap har ett arbete med förnyelse av hemsidan påbörjats där våra kunskapsstöd organiseras ämnesvis utifrån AR-grupperna.

Två digitala presidiummöten har hållits tillsammans med Svenska Barnmorskeförbundet. Utöver det har vi haft ett gemensamt möte om hemförlossningar och fortlöpande informella kontakter. SFOG arrangerade också en abortdag tillsammans med SBF.

Slutligen har styrelsen lämnat förslag på lämpliga medlemmar inom våra led till olika expertgrupper arrangerade av Socialstyrelsen och Läkemedelsverket.

SFOG-kansliet

SFOGs kansli bemannas av Diana Mickels, kanslisekreterare och Jessica Hortelius, ekonom. Det administrerar den omfattande kursverksamheten både praktiskt och ekonomiskt samt bistår medlemmarna och styrelsen med allhanda hjälp. Under året har pandemi-situationen med omställning till webbkurser inneburit ett omfattande stödarbete och rutiner med diplom, underskrifter och föreläsningsunderlag har behövt anpassas och moderniseras. Kansliet finns i Svenska Läkaresällskapets hus. Där finns gästarbetsplatser för SFOGs medlemmar. På SLS finns även möjlighet att utan kostnad låna mindre möteslokaler med plats upp till 15 personer.

Medlemsbladet

Radha Korsoski har varit redaktör för Kvinnoläkaren under 2021. Tidningen har under året utkommit med fem nummer och har en upplaga på drygt 2 100 ex. Kvinnoläkaren kan även läsas via hemsidan.

Presentation av nya avhandlingar ges utrymme, liksom de ST-arbeten som utbildningssekreteraren väljer ut efter ST-examen. Vetenskapliga arbeten ska vara granskade av ”referee” eller motsvarande inför publicering. Även arbeten som inte har valts ut av utbildningssekreteraren är välkomna. Obs, utrymmet är begränsat så avgränsa texten, t.ex. abstract + någon tabell eller liknande.

Alla medlemmar kan skicka in debattartiklar till Kvinnoläkaren. Dessa kan sedan kommenteras och diskuteras under ”Öppet Forum” på hemsidan. Debattlusten har varit större än tidigare år men det finns utrymme för mer debatt.

I medlemsenkäten som utvärderades 2017 framkom bl.a. önskemål om artiklar om nya forskningsrön, debattartiklar om etiska svårigheter, tips på böcker, hemsidor mm, kåserier, dödsrunor, patientfall och mycket annat. SFOG uppmanar alla medlemmar att påverka innehållet i Kvinnoläkaren genom att skicka in bidrag!

Remissvar

Styrelsen har under året besvarat 18 remisser.

Arbets- och referensgrupper

Året har varit präglad av pandemin vilket påverkat AR-gruppernas möjlighet till aktiviteter, dels p g a svårigheten att hålla möten, dels genom den höga arbetsbelastning många haft i och med pandemin. Riks-ARG hölls under år 2021 digitalt, denna gång litet senare på terminen, den 15 september, fristående från SFOG-veckans aktiviteter. Samtliga AR-grupper var närvarande liksom stora delar av styrelsen. Ett referat från mötet finns publicerat i Kvinnoläkaren nr 4, tillsammans med AR-gruppernas verksamhetsberättelser.

Under året har en ny AR-grupp bildats, DiabetesARG. En presentation av denna AR-grupp finns på SFOGs hemsida under rubriken AR-Grupper.

Ingen ny ARG-rapport har kommit under året. Framför allt pandemin har medfört att pågående arbete med ARG-rapporter blivit fördröjt. Avseende

SFOG-riktlinjer har ”Hypertonisjukdomar under graviditet” uppdaterats och flera nya SFOG-råd har tillkommit:

- Endometriosis-ARG har lagt till flera kapitel i råden om Endometriosis, som närmast har karaktären av en ARG-rapport, men publicerat som fristående råd.
- VulvARG: Vulvovaginala svampsjukdomar
- Endokrin-ARG: Menopausal hormonbehandling (MHT)
- FARG: Behandling av missfall, Preventivmedelsförskrivning på distans
- SFOG-råd till hematologer och gynekologer ang. gynekologisk kontroll av patienter inför och efter allogen stamcellstransplantation har uppdaterats.

Två råd relaterade till covid-19 pandemin har uppdaterats:

- Råd om handläggning av gravida och nyfödda barn till kvinnor med verifierad/sannolik covid-19
- Gynekologisk kirurgi under covid-19 pandemi.

Alla råd rörande covid-19 uppdateras fortlöpande, utifrån nyttillkommen kunskap.

Under året har förts en diskussion om formerna för kunskapsstöd från SFOG, utifrån att nuvarande former inte uppfattas som helt ändamålsenliga. Detta arbete fortgår. Beslut har till vidare tagits att alla kommande kunskapsstöd från SFOG endast ska publiceras digitalt, med undantag för redan pågående rapporter som planerats för tryckt utgivning.

Stiftelsen till stöd för utbildning och utveckling inom Obstetrik och Gynekologi har under året överfört medel till SFOGs budget för AR-Gruppernas verksamhet. AR-grupperna har haft tillgång till en handkassa för det löpande arbetet, och har därutöver haft möjlighet att söka ytterligare medel för bedrivande av verksamheten. På grund av pandemin och de restriktioner som följt av denna har det varit få ansökningar under 2021.

Föreningens hemsida

Hemsidan är SFOGs informationsnav med nyheter som berör medlemmar, information om kommande aktiviteter och ett arkiv över bland annat alla ARG-rapporter som är tillgängliga on-line för alla. Dessutom läggs kontinuerligt nya SFOG-råd och SFOG-riktlinjer in på hemsidan. Det har gjort en hel del justeringar under året för att göra sidan mer

lättnavigerad och överskådlig.

ARG och intressegrupper har redigerat sina egna undersidor men styrelsen har beslutat att kansliet framgent ska vara behjälpliga med det så att ARG kan fokusera på innehållet.

SFOG startade en Facebooksida med namnet Kvinnoläkaren 2019. Idag har vi strax över 600 följare. Vi uppmanar alla våra medlemmar att följa kontot. Alla kan lägga upp information som är av intresse för specialiteten. Vi har även en sluten grupp på Facebook som heter ”Grupp för Kvinnoläkaren”. Denna är endast för SFOG medlemmar och man ansöker om medlemskap. Där är högt i tak och man kan lägga ut information samt starta diskussioner inom våra ämnesområden.

Under året har hemsidan haft 12.000 besök, en ökning med 20% sedan året innan. 50% av dessa är aktiva besökare. De mest besökta sidorna är Kurskalendrarna, Diagnoshandboken, Råd och riktlinjer.

2021 startades också ett nyhetsbrev per epost som i snitt en gång i månaden skickats till alla medlemmar med de senaste nyheterna från hemsidan.

Kvalitetsfrågor

Kvinnoklinikernas årsrapport 2020 sammanställdes och utgavs som vanligt. Den återfinns på SFOGs hemsida. I årsrapporten presenterades målvärden framtagna i samarbete med respektive register där olika kvalitetsmått har fastställts för obstetrik, obstetriskt ultraljud, benign kirurgi, cancervård, cervixcancerprevention och IVF. Målvärden för abortverksamhet är framtagna i samarbete med Familjeplanerings-ARG och baseras på journalgranskning. Under verksamhetsdagen i augusti presenterades årsrapporten inklusive de uppnådda resultaten för målvärdena.

Den gynekologiska och obstetriska verksamheten följs via ett flertal register. SFOGs ordförande Michael Algovik har deltagit i Graviditetsregistrets styrgruppsmöten medan SFOGs kvalitetssekreterare Marie Vikström Bolin deltagit i Graviditetsregistrets övriga arbete samt varit deltagare i GynOps referensgruppsmöten.

Kvalitetsnämnden har i september genomfört ett zoommöte där SFOGs kvalitetssekreterare var sammankallande och alla register representerade genom Pernilla Dahm Kähler Svenska kvalitetsregistret för gynekologisk cancer INCA,

Christina Bergh Nationellt kvalitetsregister för assisterad befruktning, Q-IVF, Eva Uustal Bristningsregistret, Michaela Granfors Graviditetsregistret, Joakim Dillner Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention och Maud Ankdal GynOp-registret. Värt att lyfta från mötet är att Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention har via Vetenskapsrådet kvalitetssäkrats för deltagande i Registerforskning.se. Stora delar av Sverige arbetar med en övergång till nya journaldatasystem och vikten att i upphandlingen få in ”ska-krav” gällande automatiska överföringar till alla register så långt det är möjligt poängterades. Det finns enkla metoder för att snabbt kunna se data för egen klinik och jämföra med regioner eller riket men trots information och utbildning är användningen av registren i landet mycket varierande. Sedan årsskiftet skickar nu dagligen Graviditetsregistret ut över 900 enkäter till gravida eller förlösta där svarsfrekvensen är drygt 50%. Där kan viktig information angående våra patienters upplevelser av graviditets- och förlossningsvården inhämtas.

Utbildningsfrågor

I början av 2021 utgjordes utbildningsnämnden av följande personer:

Sofie Graner (Stockholm), Charlotte Dahlbäck (ansvarig för Specialistexamen och representant för Skåne), Stavros Iliadis (Uppsala), Anne Örtqvist (OGU), Caroline Lyssarides (OGU), Lina Bergman (Göteborg), Ellika Andolf (ordförande), Karin Hildén (Örebro), Sahruh Turkmen (Umeå), Jenny Immerstrand (SPUR-samordnare), Malin Wemner (SNÄV), Sofia Pihl (Linköping) samt Marie Bixo (fortbildningssekreterare). Caroline Lyssarides ersattes i maj av Irma Mehmedagic som representant för OGU.

Utbildningsnämnden har under året haft 4 sammanträden, 21 januari, 10 mars, 5 maj och ett internat mellan 14/5-10. På mötena har ST-arbetet diskuterats. OGU och SNÄV har önskat att man skall utreda alternativa sätt att testa vetenskaplig förmåga än med ST-arbete i Specialistexamen. Socialstyrelsen godkänner redan arbeten gjorda under grundutbildningen för Specialistkompetens och krav på vetenskapligt arbete kommer att försvinna i den nya läkarutbildningen. Utbildningsnämnden har fått

i uppdrag av SFOGs styrelse att utreda alternativa sätt. Under möten har man dessutom behandlat den nya läkarutbildningen, kvaliteten på ST-kurserna och digitala kurser. Marsmötet ägnades som brukligt åt årets Specialistexamen.

ST-kurserna har fungerat tillfredsställande även digitalt och nästan inga kurser har behövt ställas in. Vissa ämnen lämpar sig bra för digital form, andra sämre. BKT har tex hela pandemin gått som vanligt.

En förändring har genomförts vad beträffar anmälningsförfarandet till ST-kurserna. Man anmäler sig nu själv till de kurser man önskar.

Specialistexamen ägde rum 5-7 maj i Malmö. Totalt 45 var anmälda men det blev 5 sena avhopp pga sjukdom mm. Examen genomfördes i hybridform. Dag 1 ägde skrivningen rum på hemorten eller i Malmö, dag 2 var det OSCE med 18 stationer och dag 3 presentation av ST-arbeten på plats. Alla deltagare blev godkända på den skriftliga tentamen medan sju fick komplettera OSCE-tentamen. Därefter blev examen godkänd. Vid OSCE 2021 deltog också lärare från andra fakulteter. Samtliga deltagare fick individuell feedback.

I samband med Specialistexamen nominerades tre kandidater till bästa ST-arbete: Harper Berglind från Stockholm, Ellenor Mattelin från Göteborg och Anna Sörsjö Stevenazzi från Jönköping. Vanligtvis brukar dessa kandidater presentera sina arbeten på SFOG-veckan. Eftersom denna var digital, fick de i stället presentera sina arbeten i Kvinno-läkaren. Utbildningsnämnden tilldelade priset till Anna Sörsjö Stevenazzi med motiveringen: Pristagaren har tagit tag i ett viktigt kliniskt problem. Hon har dessutom gått till väga på ett kreativt sätt: i en studie med att annat utfall såg man att D-vitaminhalt korrelerade till blödning i samband med förlösning och bestämde sig därför för att testa den hypotesen. Det hela presenterades dessutom på ett utomordentligt sätt.

Utbildningssekreteraren har varit med på mötena i SNÄV. Dessa hålls två gånger per år. Verksamheten i NFOG Educational Committee har helt legat ner sedan 2020 pga pandemin.

Inom SFOGs subspecialiseringsprogram certifierades fyra personer i Reproduktionsmedicin och fyra perso-

ner i Gynekologisk tumörkirurgi med cancervård under år 2021. Examinationerna genomfördes digitalt eller som hybridmöten av Fert-ARGs ordförande och vice ordförande respektive representant från Tumör-ARG och lokal gynekolog. SFOGs utbildningssekreterare deltog vid samtliga examinationer.

Under 2021 annonserades 21 utbildningskurser för specialister och de allra flesta genomfördes, vissa digitalt. Fortbildningssekreteraren utarbetade en mall för ett utbildningskontrakt som beslutades av styrelsen och publicerades på hemsidan. Beslut togs också om att från och med 2022 införa målvärden för fortbildning och infoga tre specifika frågor i kvinnoklinikernas årsrapport.

Vetenskap

Vetenskapliga nämnden har haft tre möten under året, samtliga digitala. Vid SFOGs årsmötesvecka presenterades 2020 års bästa avhandlingar; Safety and quality aspects of IVF - neonatal and maternal outcomes following advanced techniques av Erika Ginström Ernstad, och Self-sampling for HPV testing in primary cervical screening av Riina Arnio. Omkring 20 avhandlingar hade anmälts och för första gången delades pris ut för bästa obstetriska respektive bästa gynekologiska avhandling.

Under pandemin har samtliga lärosäten gått över till digitala disputationer, vilket gjort det möjligt för fler än vanligt att delta. Numera är det möjligt att annonsera sin disputation och zoom-länk på SFOGs hemsida, under fliken forskning.

Vetenskapliga nämnden har under 2021 fortsatt att granska ansökningar för Lena Wäpplings stiftelse, <https://sv.lenawfoundation.com/>. Stiftelsen är inriktad mot ovarialcancerforskning och ger förhållandevis stora anslag. Tobias Sjöblom och Stefan Enroth, båda vid Uppsala universitet erhöll anslag från stiftelsen 2021.

SFOG deltar också i granskning av anslag till NFOG fonden. Antalet ansökningar har varit betydligt färre än vanligt under 2021, men det är glädjande att se fler ansökningar från Sverige än under tidigare år. NFOGs vetenskapliga nämnd kommer fortsättningsvis i högre grad prioritera regelrätta forskningsansökningar där flera Nordiska länder deltar.

SNAKS Svenskt Nätverk för Nationella Kliniska Studier inom Ob/Gyn

SNAKS har även under 2021 fortsatt att främja samarbete inom landets kvinno-kliniker och universitet för att driva klinisk forskning av hög kvalitet. Styrgruppen representeras av företrädare för obstetrik, gynekologi och reproduktionsmedicin, geografiskt från hela landet, universitetskliniker liksom landsortskliniker, samt av både äldre och yngre kollegor som arbetar i vår specialitet. SFOGs vetenskapliga sekreterare ingår alltid i styrgruppen, liksom företrädare från våra stora register; Gynop och Graviditetsregistret. OGU har under 2021 beslutat att inte längre ha en stående representant i SNAKS. Verena Sengpiel har varit ordförande. Ett kontaktnät av kollegor finns ute på klinikerna. De har ansvar för att sprida information om SNAKS-studier på kliniken och därmed bidra till både utveckling av studierna samt rekrytering av patienter. Alla som forskar och driver kliniska studier, uppmanas att ta kontakt med SNAKS styrgrupp för att kunna dra nytta av kontaktnätet och även få synpunkter på studieupplägg. Samtliga kliniker som bidrar i SNAKS-studier kan räkna med en positiv effekt för sin verksamhet; det är visat att bara genom att medverka i studier förbättras utfall för patienterna ur flera aspekter.

Styrgruppen har under 2021 haft fyra digitala möten. Under året har SNAKS styrelse bestått av Verena Sengpiel (ordförande, Graviditetsregistret), Anna-Karin Wikström, Anne Örtqvist / Marie-Therese Vinnars som OGU-representanter, Annika Idahl, Christer Borgfeldt (GynOp), Helena Fadl/Backman, Inger Sundström Porooma (vetenskapliga sekreterare), Karin Sundfeldt, Katarina Tunon, Marie Blomberg, Povilas Sladkevicius, Sissel Saltvedt och Maria Gyhagen.

Följande SNAKS stödda studier har tillkommit under 2021:

- 1) GYNCOM - Validating the registration and assessment of Complications after Gynaecological surgery in Sweden (PI Annika Idahl)
- 2) INTRAM Immediate versus delayed insertion of intrauterine contraception at the time of medical abortion - An open-label, randomized, multicenter study (PI Helena Kopp Kallner)

3) MEPIC Mepivacaine for pain relief at insertion of intrauterine contraception a double-blind randomized controlled trial (PI Helena Kopp Kallner)

4) PRIMA Medical termination of pregnancy from day 85 to day 153 of gestation: A randomized comparison between administration of the initial dose of misoprostol at home or in the clinic (PI Kristina Gemzell Danielsson)

5) VEMA Efficacy of Very Early Medical Abortion a randomized controlled non-inferiority trial (PI Kristina Gemzell Danielsson)

Årsberättelse för Mödrhälsövers- läkargruppen

Intressegruppen för mödrhälsöversläkare (Mhöl) har idag 30 läkare med uppdraget. Alla regioner är nu representerade då tjänsten i Värmland som varit vakant nu är tillsatt. Sörmland har under hösten rekryterat ny Mhöl, som dock först under 2022 tillträder fullt ut.

Under hösten 2021 framkom att Skåne gör omstrukturering av sitt kunskapscentrum vilket har inneburit att MHV-enheten fått en annan organisation. Båda läkarna med uppdraget hade projektanställning vilka löpte ut vid årsskiftet. Detta kommer att få konsekvenser för samordningen av mödravården i Region Skåne framöver. Mhöl-gruppen har skrivit en skrivelse till SFOFs styrelse i denna fråga.

Sedan våren 2020 är Birgitta Segeblad (Mhöl Region Uppsala) ordförande för gruppen och Ann-Christine Nilsson (Mhöl Region Örebro län) sekreterare.

Det gångna året har fortsatt att präglats av pandemin och dess inverkan på verksamheter och möten. Vårens gemensamma möte för Riks-MöSamPsy (nätverket för Mhöl, samordningsbarnmorskor samt psykologer för mödravård och barnhälsovård) blev åter igen en digital tillställning detta år med samborna som huvudansvariga i samarbete med de övriga i nätverket.

Mötet innehöll många viktiga ämnen:

- Projektledaren för SBU-rapporten "Förlossningsrädsla, depression och ångest under graviditet" deltog och presenterade rapporten
- Uppdateringar kring Covid-19 pandemins inverkan på föräldraskap och vårdpersonal i COPE-staff studien.

- Vaccination mot Covid-19 till gravida, detta var då helt nytt och kunska- pen ännu begränsad.

- Anemi hos gravida, Agneta Wikman i Stockholm presenterade.

- Föräldraförberedelser under gravidite- ten, nydisputerade samordningsbarn- morskan Petra Pålson i Skåne - "Sharing and Caring" föräldradighet och familjeliv, disputerade MBHV- psykologen Monica Lidbeck Under hösten blev även Mhöl-möte ett digi- talt event.

- Vi hade ett möte med Johanna Rubin, utredare på FoHM för vaccinations- programmen. Ett av syftena med detta är att man från myndighetens sida ser ett ökande behov av kontakter gente- mot mödravården avseende vaccina- tioner till gravida.

- Förslag på förändring och skärpning av riktlinjer för omhändertagande av anemi i graviditet diskuterades.

- Graviditetsdiabetes och nationella rikt- linjer. Doc Helena Fadl i Örebro, huvudansvarig för den nationella stu- dien om graviditetsdiabetes redovisade tillgängliga data.

- Linköping presenterade ett förslag på uppdatering av graviditetsövervakning. Utgångspunkten var att vi idag har infört ett stort antal nya uppdrag för BMM utan att vid sett om alla behö- ver allt. Syftet är att kunna ge mer till de som behöver t ex utifrån riskfaktorer och göra ett mindre antal kontrol- ler för de som är frisk. Under en peri- od har konceptet testats och utvärde- ring pågick när presentationen gjordes i oktober. Sammanfattningsvis hittills ingen signifikant skillnad i utfall för lågriskgruppen som gått enligt det nya jämfört med den äldre modellen med fler besök.

Liksom tidigare år finns ett pågående flöde av frågor och samarbete inom lan- det rörande gemensamma frågor. Många gånger inbegriper det även sambor och till viss del psykologerna.

Under ett flertal år har Mhöl-gruppen tillsammans med Samborna på flera plan arbetat för att få en "riks-handbok" för mödravård. Detta var på väg att bli verk- lighet för några år sedan efter diskussio- ner med Inera. Tyvärr kom inte projek- tet igång innan NPO påbörjades. Under vårens möte diskuterades detta vidare och det finns nu en gemensam grupp för styrdokument MHV. Gruppen har i ett

samarbete tagit fram en skrivelse om vik- ten av att det finns ett nationellt styrdok- yment för mödravård. Denna skrivelse skickades i juni till Socialdepartementet. Mhöl-gruppen har diskuterat frågan med SFOGs styrelse. Inom den nationella kunskapsorganisationen saknas mödra- vård. Det kan inte heller rymmas inom NPO kvinnosjukdomar som hittills tar enstaka diagnoser, inte det helhetsgrepp som mödravård kräver.

Ordförande Birgitta Segeblad har del- tagit i workshop anordnad av Folkhälso- myndigheten, som en del i det nordiska projektet "de 1000 första dagarna". Syftet med projektet är att stödja en sund emo- tionell utveckling och god psykisk hälsa hos små barn, för att alla barn i Norden ska få bästa möjliga start i livet. Projektet har innehållit en analys av situationen i de nordiska länderna gällande tiden i mödravården och barnets första två år. I workshopen gicks förutsättningar för för- bättringar igenom och har sammanställts.

Birgitta Segeblad har även deltagit i rekommendationsgruppen för Social- styrelsens kunskapsstöd graviditet för- lossning eftervård.

Sveriges Privatgynekologer

Styrelsen för privatgynekologerna i Sverige avger härmed följande berättelse över föreningens verksamhet under tiden 1 mars 2021 till 28 februari 2022.

Styrelse

Ordförande Teresia Ondrasek Jonsson, Ondrasek Läkarmottagning, Sundsvall
Kassör Katarina Johansson, Linköping
Health Care

Webmaster Catharina Hofte, Hofte- kliniken, Helsingborg

Sekreterare Karin Boyer, Kvinnohälsan
Stadsfjärden, Nyköping
Revisor
Catharina Lyckeberg Heimburger,
Ultragyn, Stockholm. Revisorssuppleant
Sophia Ehrström

Övriga valda

Vetenskaplig rådgivare: Docent Karin Bergmark, Jubileumskliniken, Sahl- grenska Universitetssjukhuset Göteborg
Valberedning: Åsa Hiller (sammankal- lande), Åsa Lindholm samt Daniel Murkes.

Kansli

Föreningen har ingen egen lokal. Information om föreningens verksamhet finns på Sveriges privatgynekologers hemsida, www.privatgynekologerna.se. För medlemmar finns inloggning.

Medlemsantal

Under 2021 har privatgynnekologerna haft knappt 80 medlemmar. Kontaktuppgifter till alla betalande medlemmar finns på hemsidan och ses vid inloggning för medlemmar. Medlemsavgiften är som tidigare 200 kr/år.

Föreningens inre verksamhet

Sedan 1 mars 2021 har styrelsen haft 7 styrelsemöten, varav ett har varit fysiskt, övriga via Zoom. Föreläsningar på distans hölls planerligt med Eva Uustal och Dimitrios Chantzichristos under april 2021. De var mycket uppskattade.

Årsmöte hölls digitalt 210930.

Styrelsemötena har avhandlat utbildningsresan, hösten 2022.

Frågor som har inkommit från presen via SFOG, har besvarats.

Utåtriktad verksamhet och information

Pga pandemin har fysiska möten inte rekommenderats under 2021/22. Allmänt medlemsmöte har således inte hållits, förhoppningsvis kan det hållas i samband med den planerade utbildningsresan.

Ekonomi

Ekonomi är stabil, intäkterna kommer från medlemsavgiften. Styrelsen har vid årsmötet 2021 getts fria händer för lämpligt arvode. Det är brukligt att styrelsen tar ut ett arvode i form av reducerat pris på utbildningsresa.

OGU Obstetrik och gynekologer under utbildning

OGUs verksamhetsberättelse finns att läsa i sin helhet i Kvinnoläkaren #1.

OGU Styrelsen har haft 3 fysiska möten (inklusive strategimöte) och 2 möten i digital form. OGUs ekonomi är integrerad i SFOGs. OGUs utgifter 2021 har varit lägre än budgeterat, detta sekundärt till att fler möten har hållits digitalt pga pandemin.

Under 2021 har OGU i olika instanser lyft hur COVID-19-pandemin påverkar ST-utbildningen och styrelsemedlemmar har varit delaktiga i genomförandet av en enkätstudie på temat. OGU har även varit involverade i utformandet av det nya ansökningsförfarandet till ST-kurser, deltagit på Surgicons kongress om kirurgisk träning (se referat i Kvinnoläkaren #5) och haft samarbete med ST-SKRÅ. ST-SKRÅ är de kirurgiska föreningarnas ST-läkarsektioner och representanter från OGU har deltagit på de två digitala möten som var. Här har man diskuterat effekten av privatisering/utlokalisering av kirurgiska ingrepp på våra ST-utbildningar och bl.a. sammanställt information från studierektorer runt om i landet för att kartlägga hur uppdelningen ser ut.

Ystad var värd för OGU-dagarna 2021. Konferensen blev pga covid-19-pandemin i digital form. Temat var "Partus Normalis". OGU-symposiet handlade om pandemins påverkan på ST-utbildningen med preliminära resultat från ovan nämnda enkätstudie på temat samt en presentation från SYLFs dåvarande ordförande Madeleine Liljegren.

Under SFOG-veckan brukar OGU ordna tre symposier och stå värd för social aktivitet på en av kvällarna. Dock blev det liksom 2020 en pandemianpassad SFOG-vecka 2021 i Göteborg där OGU hade med ett symposium med titeln "Värna aborträtten".

Vad gäller internationellt samarbete har OGU representerats i Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology (NFYOG) och European Network of Trainees in Obstetrics and Gynecology (ENTOG). Majoriteten av mötena inom NFYOG och ENTOG har hållits digitalt. Årets ENTOG-utbyte var i Grekland, se reseberättelsen i Kvinnoläkaren #4 2021 för mer info.

OGU har representerats även i SFOGs styrelse, utbildningsnämnden, GynOp-registrets referensgrupp och vid årets två verksamhetsmöten.

Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inga väsentliga händelser har skett under året.

Flerårsöversikt (tkr)	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	3 432	2 538	2 981	2 560
Resultat efter finansiella poster	2 813	1 060	341	352
Soliditet (%)	89	89	80	71
Förändring av eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt	
Belopp vid årets ingång	5 404 999	944 158	6 349 157	
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:	944 158	-944 158	0	
Beslutade bidrag		-30 000	-30 000	
Årets resultat	2 566 106	2 566 106		
Belopp vid årets utgång	6 319 157	2 566 106	8 885 263	

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor): från föregående år överfört eget kapital

6 319 157
2 566 106
8 885 263

8 885 263

8 885 263

8 885 263

8 885 263

8 885 263

8 885 263

8 885 263

8 885 263

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not 1	2021-01-01 - 2021-12-31	2020-01-01 - 2020-12-31
Medlemsavgifter		2 233 800	2 196 800
Nettoomsättning		3 457 443	2 538 551
Övriga rörelseintäkter		0	17 357
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		5 691 243	4 752 708
Rörelsekostnader			
ARG-verksamhet		0	-85 288
Medlemstidning		-297 883	-396 364
Övriga externa kostnader		-2 787 463	-2 743 86
Personalkostnader	Not 2	-1 229 728	-1 175 24
Summa rörelsekostnader		-4 315 074	-4 400 76
Rörelseresultat		1 376 169	351 944
Finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag		1 200 000	700
Realisationsvinster och realisationsförluster		183 716	0
Utdelningar		43 911	7 599
Summa finansiella poster		1 427 627	707
Resultat efter finansiella poster		2 803 796	1 059 543
Bokslutsdispositioner			
Förändring av periodiseringsfonder		-108 000	-36 000
Summa bokslutsdispositioner		-108 000	-36 000
Resultat före skatt		2 695 796	1 023 543

Skatter		
Skatt på årets resultat	-129 690	-79 385
Årets resultat	2 566 106	944 158
Balansräkning		
TILLGÅNGAR	Not 1	
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
Inventarier, verktyg och installationer 3	0	0
Summa materiella anläggningstillgångar	0	0
Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i koncernföretag 4	50 000	50 000
Summa finansiella anläggningstillgångar	50 000	50 000
Summa anläggningstillgångar	50 000	50 000
Omsättningstillgångar		
Varulager m. m.		
Färdiga varor och handelsvaror	69 195	43 911
Summa varulager	69 195	43 911
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	91 999	166 839
Övriga fordringar	87 230	198 623
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	996 109	975 920
Summa kortfristiga fordringar	1 175 338	1 341 382
Kortfristiga placeringar		
Övriga kortfristiga placeringar	5 333 880	3 258 256
Summa kortfristiga placeringar	5 333 880	3 258 256
Kassa och bank		
Kassa och bank	4 414 465	3 319 496
Summa kassa och bank	4 414 465	3 319 496
Summa omsättningstillgångar	10 992 878	7 963 045
SUMMA TILLGÅNGAR	11 042 878	8 013 045
Balansräkning		
EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not 1	
Eget kapital		
Fritt eget kapital	2021-12-31	2020-12-31
Fri överkursfond	6 349 157	5 404 998
Beslutade bidrag	-30 000	0
Årets resultat	2 566 106	944 158
Summa fritt eget kapital	8 885 263	6 349 156
Summa eget kapital	8 885 263	6 349 156
Obeskattade reserver		
Periodiseringsfonder	1 230 000	1 122 000
Summa obeskattade reserver	1 230 000	1 122 000
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	262 232	76 483
Övriga skulder	192 507	79 806
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	472 876	385 600
Summa kortfristiga skulder	927 615	541 889
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	11 042 878	8 013 045

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Kortfristiga placeringar värderas enligt lägsta värdes princip.

Upplupen ränta på placeringarna redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Långfristiga värdepappersinnehav värderas kollektivt då syftet med placeringarna är att uppnå riskspridning.

Värdepapper, som är anläggningstillgång, är upptagen till anskaffningsvärde minskat med eventuellt erforderliga nedskrivningar, avseende bestående värdenedgångar.

Not 2 Medelantalet anställda

	2021	2020
Medelantalet anställda	2	2

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24 250	24 520
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 250	24 520

Ingående avskrivningar

	-24 250	-24 520
Årets avskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-24 250	-24 520
Utgående redovisat värde	0	0

Not 4 Andelar i koncernföretag

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående redovisat värde	50 000	50 000

Stockholm

Michael Algovik

Ordförande

Sophia Brismar

Facklig sekreterare

Inger Sundström-Poromaa

Vetenskaplig sekreterare

Radha Korsoski

Redaktör för medlemsbladet

Kristin André

Ledamot

Kerstin Nilsson

Argus

Christer Borgfeldt

Vice ordförande

Henrik Graner

Skattmästare

Sofie Graner

Utbildningssekreterare

Marie Vikström Bolin

Kvalitetssekreterare

Olof Alexandersson

Webbansvarig

Marie Bixo

Adjungerad
fortbildningssekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats

Crowe Osborne AB

Christer Eriksson

Auktoriserad revisor

Gerald Wallsterson

Revisor

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	1 668 090	2 051 982
Skatteskulder	26 449	215 893
Övriga skulder	19 262	77 685
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 186 147	1 461 399
Summa kortfristiga skulder	2 899 948	3 806 959
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	5 964 492	7 665 731

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomsättning.

Not 2 Medelantalet anställda 2021 2020

Bolaget har inga fasta anställda utan lön betalas endast till vissa kursledare.

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Förelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Stockholm 2022

Henrik Graner, Verkställande direktör

Christer Borgfeldt, Ledamot

Michael Algovik, Ordförande

Min revisionsberättelse har lämnats

Christer Eriksson, Auktoriserad revisor

Ekonomisk kommentar från skattmästare

Ekonomiskt är verksamheten uppdelad i föreningen SFOG och det helägda aktiebolaget SFOG Utveckling AB.

SFOG Förening

Det ekonomiska rörelseresultatet (alltså summan av inkomster och utgifter) blev i föreningen ett överskott på 1 376 tkr, vilket var betydligt högre än budgeterat. I budget räknade vi med ett rörelseunderskott på 854 tkr. Den stora skillnaden i utfall beror på såväl högre inkomster som lägre utgifter än förväntat. Vad gäller intäkter bör noteras att under posten SFOG-veckan redovisas samlat överskottet från 2021 års SFOG-vecka i Göteborg och det extrainsatta Vintermötet i Malmö januari 2021. Vintermötet genomfördes som ersättning för den inställda SFOG-veckan 2020. Tack vare förhandlingar med kongressanläggningen kunde vi avräkna i stort sett alla Vintermötets kostnader mot den tidigare erlagda avbokningsavgiften vilket resulterade i ett rejält överskott för Vintermötet. På utgiftssidan är det liksom för 2020 pandemin som bidragit till lägre utgifter. Kostnaderna för olika typer av möten inklusive ARG-verksamhet blev betydligt lägre än planerat. Utgifterna för ARG-verksamhet var budgeterade till 430 tkr men blev under året ca 75 tkr vilket fullt ut kunde finansieras med donation från Stiftelsen vilket förklarar att föreningen redovisar 0 kr i utgifter för posten Argus.

Det budgeterade rörelseunderskottet var tänkt att balanseras av aktieutdelning från SFOG Utveckling AB på 700 tkr för att nå ett nollresultat. Tillsammans med extra aktieutdelning på 500 tkr (se nedan) blev det dock en sammanlagd utdelning för 2021 på 1,2 Mkr. I slutet av året gjordes en mindre omDispositionering av föreningens placeringar som

resulterade i en realisationsvinst på 184 tkr. Sammantaget gav detta ett finansiellt överskott på ca 1,4 Mkr vilket tillsammans med rörelseresultatet gav ett sammanlagt överskott efter skatt på knappt 2,6 Mkr för året 2021.

Föreningen hade sedan tidigare ett ackumulerat överskott som till stor del placerats i fonder med låg/medel-risk. I samband med omplaceringarna i slutet av året gjordes också en ytterligare överföring till fondplaceringar på ca 2 Mkr. Föreningens placeringar har i dagsläget (maj 2022) ett värde på ca 7,2 Mkr.

SFOG Utveckling AB

Verksamheten i företaget är helt inriktat på ST-kurser. Företaget har inte någon egen lokal eller anställd personal utan köper kanslifunktion av föreningen till ett värde av ca 962 tkr per år och betalar lokala kursgivare för att arrangera själva kurserna. Omsättningen för 2021 var ca 7,9 Mkr och det blev ett rörelseöverskott på 359 tkr vilket efter skatt blev ett plusresultat på 283 tkr. Storleken på överskottet var något mindre än förväntat och lägre än för tidigare år. Årets vinstmarginal på ca 3,5 % är ungefär hälften av ordinarie nivå (undantaget år 2020 då vinsten blev högre, se kommentar KL 3 2021). Under året har man arbetat med att justera kursavgifter efter de nya förutsättningarna som pandemin gav med möjlighet till distanskurser.

Föregående år (2020) redovisades ett stort överskott i företaget vilket föranledde ett beslut om extra aktieutdelning under 2021 på 500 tkr utöver ordinarie beslutad utdelning på 700 tkr. Aktieutdelningen var skattefri för föreningen eftersom ägaren är en ideell förening.

Efter samråd med revisor föreslår styrelsen att ingen aktieutdelning görs under 2022. Detta grundas på det blygsamma överskottet för 2021 i kombination med gällande regelverk avseende aktieutdelningar. I företaget finns en ekonomisk buffert på ca 2 Mkr som följd av tidigare ansamlade överskott.

Budget 2022

Även för 2022 har budgeterats för att rörelseresultatet i föreningen blir ett underskott och att resultatet i företaget blir ett överskott. Tanken var att underskottet i föreningen skulle finansieras med aktieutdelning från företaget men eftersom denna uteblir (se ovan) kommer sannolikt årets slutresultat i föreningen bli ett underskott. Eftersom föreningen har ett väl tilltaget sparat kapital ser inte styrelsen detta som ett problem men eventuellt kan det innebära påverkan på budgetarbetet framöver.

Nytt i årets budget är medlemsavgiften till SLS till följd av att SFOG blivit medlemsförening from 1 jan 2022.

Framåtblick

Styrelsen räknar med att det även framledes kommer bli små eller inga möjligheter för Stiftelsen att finansiera ARG-verksamheten. Förhoppningen är förstas att ARG-verksamheten ska kunna återgå till tidigare nivåer inkluderande fysiska möten. Styrelsen ser goda möjligheter att finansiera detta inom SFOGs budget.

Medlemsavgiften

Styrelsen ser i nuläget ingen anledning att förändra medlemsavgiften. Avgiften föreslås fortsätta vara 1200 kr för ordinarie medlemskap och 600 kr för pensionär.

Årets Symposium av Svensk förening för psykosocial obstetrik och gynekologi, SFPOG

Endometriosis: de saknande pusselbitarna i prevention och behandling

Beskrivningar till de olika föreläsningarna är preliminära och kan ändras och fyllas på vartefter, preliminär ordning.

08:15 Anmälan öppnar

08:45 SFPOG hälsar välkommen

09:00 **Hana Shabana** (Specialistläkare Obstetrik/Gynekologi; genomgår Europeiska subspecialist utbildningsprogrammet inom Reproduktionsmedicin, ESHRE, på Karolinska Universitetssjukhuset; PhD-student inom fertilitetshälsa och mikrobiom):

Mikrobiomets- och metabolomets roll vid endometriosis, infertilitet och kronisk bäckensmärta.

10:00 Fikarast

10:30 **Johanna Nordengren** (Specialistläkare Obstetrik/Gynekologi; överläkare vid endometriosiscentrum Malmö; författare av boken **Endometriosis: symtom och behandling**).

Hur tar vi bäst hand om tonåringar med svår mensvärk? Om bemötande och diagnostik hos unga med svår mensvärk/misstänkt endometriosis - hur kan vi hjälpa dem och stödja skolan och föräldrarna?

11:30 **Lena Marions** (Docent Överläkare, Associate professor, MD, PhD):

Endometriosisvård enligt Socialstyrelsens riktlinjer: Har vi kommit i mål än?

12:30 Gemensam lunch

13:30 **Tracey Nyholm** (Fysioterapeut inom kvinnohälsa):

Nya fysioterapeutiska behandlingar och hjälpmedel vid endometriosis

14:30 Fikarast

15:00 **Cecilia Naurén** (Leg. psykolog):

Kreativ hjälplöshet: att acceptera en kronisk sjukdom och att fokusera energin på att leva ett meningsfullt liv

15:30 till 16:00 **Paneldiskussion: Varför lider vissa mer än andra? Vad tar vi med från dagen för att hjälpa de patienter som lider mest?**

16:15 till 17:15: SFPOGs årsmöte, välkomna alla medlemmar!

Symposiet genomförs på Sabbatsberg sjukhus, vi har möjlighet att ha 80 deltagare på plats, först till kvarn gäller. Vi planerar också för möjligheten att vara med på distans och återkommer med mer information om det.

Deltagaravgifter: Eftersom vi på grund av pandemin har haft färre möten på plats och förra symposiet hölls på distans har vi roligt nog lite mer pengar i kassan än vanligt och vi har därför kunnat sänka deltagaravgift i år:

Ej medlem: 1000 kr

Ordinarie medlem: 700 kr

Studerande eller pensionerad medlem: 600 kr

Online-deltagande: 50% rabatt på ovanstående pris

I deltagaravgiften ingår lunch och fika. Behov av specialkost anges i anmälan på sfpog.com

SFOG-veckan i Linköping

29 augusti -1 september 2022

Tillsammans med SFOGs styrelse beslutade vi efter tredje vågen i pandemin och tredje dosen vaccin att arrangera SFOG-veckan i Linköping 2022 där vi önskar att majoriteten av föreläsarna och deltagarna får delta fysiskt i Konsert och Kongress i Linköping.

Drygt två år av pandemi har gjort att vi nästan glömt bort hur trevligt och värdefullt det är att ses på riktigt och därför har vi satsat på ett brett vetenskapligt och modernt program på dagarna och ett härligt socialt program på kvällarna där det ges möjlighet att med kollegor och vänner få njuta av vårt Linköping; i en blandning av lokal historia, musik, mat och kultur.

Det vetenskapliga Programmet i stora drag för veckan :

Måndag den 29 augusti kommer vi att få höra plenarföreläsning av Professor Alex Friedman Peahl från Michigan University om e-hälsa inom mödrahälsovård och få oss att fundera på ; är datorer smartare än doktorer?

På tisdagen den 30 augusti kommer plenarföreläsningen handla om nya riktlinjer och behandlingsmöjligheter i framtiden för vulvacancer. Vår gästföreläsare, i ämnet vulvacancer, är professor Maaïke Oonk, vid Universitetet i Groningen, Nederländerna. OGU har ett jättespännande symposium om PUL på eftermiddagen - gå på det!

Onsdag den 31 augusti är det traditionsenligt SFOGs årsmöte och Föreningssymposium. Samma dag har OGU sitt tredje symposium för veckan med tema läkare för miljö. OGU har bjudit in ST läkare som belönats med olika priser för deras framtidsspaningar om miljö ur olika perspektiv. Missa inte det!

Onsdagen avslutas med ett NHV symposium där alla landets NHV centra har bjudits in till dialog; "Hur går det med implementeringen ? och "Gör vi som det är sagt att vi ska göra? Jättespännande förstås och detta leder oss naturligt in på fjärde och sista dagen

Torsdag den 1 september inleder vi med symposiet

" Vägen från teori till praktik- ett symposium om riktlinjer och guidelines och vad de gör med oss och vad vi inte gör med dem och varför? Lyssna bla till Stella Cizinsky verksamhetschef och överläkare I Örebro.

Torsdagen avslutas med ytterligare en framtidsspaning;

"Dags att skrota partogrammet i sin nuvarande form?- gästföreläsare är Dr Olufemi Olapado, WHO.

Fullständiga dags- och kvällsprogram finns förstås på www.sfogveckan.se

Anmäl dig till SFOG-veckan på www.sfogveckan.se

Elizabeth Nedstrand
kongresspresident
SFOG veckan 2022

Marie Blomberg
ansvarig för det vetenskapliga programmet
SFOG veckan 2022

Varmt Välkomna till Linköping !

Angående ”Checklista vid förskrivning av Drovelis”

I samband med lanseringen av det nya kombinerade p-pillret Drovelis har samtliga förskrivare i Sverige fått ett utskick med produktinformation. Bifogat denna information finns en checklista som den Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) tillsammans med svenska Läkemedelsverket beslutat ska bifogas produktinformationen. Checklistans syfte är enligt utskicket att identifiera riskfaktorer för tromboembolism och ”inleda en diskussion mellan förskrivaren och kvinnan för att bedöma lämpligheten att ta Drovelis”.

Checklistan innehåller ett antal punkter där ”gränser” och information inte stämmer överens med svenska riktlinjer.

FARG har starkt reagerat på denna checklista som i flera avseenden inte överensstämmer med Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation från 2014. Vi har tagit emot många frågor från oroliga förskrivare som ställer sig frågande till checklistan och undrar om de svenska riktlinjerna har ändrats, vilket de INTE har. Läkemedelsverkets riktlinjer från 2014 ligger tills vidare fast.

En liknande checklista från EMA fanns bifogad den tryckta versionen av riktlinjerna från 2014 men då med Läkemedelsverkets tillägg ”checklistan överensstämmer inte i detalj med behandlingsrekommendationen för anti-konception men kan ändå ses som ett stöd vid rådgivning och förskrivning av kombinerade hormonella preventivmedel”.

Något sådant tillägg finns inte nu.

FARG vill starkt poängtera att behandlingsrekommendationerna från 2014 ligger fast vilket innebär att kombinerade hormonella metoder enligt svenska riktlinjer INTE ska förskrivas vid:

- säkrat blodtryck >140/90
- förstagsläkting (syskon eller föräldrar) med anamnes på venös tromboembolism
- inom sex veckor efter förlossning
- vid pågående cancersjukdom
- känd hjärtsjukdom såsom klaffsjukdom eller arytmi
- reumatisk sjukdom om den kan innebära ökad risk för tromboembolism såsom tex SLE

Vidare rekommenderar vi INTE att kombinerad hormonell metod ska sättas ut inför planerad kirurgi utan att kvinnan istället ska ges adekvat trombosprofylax enligt lokala riktlinjer anpassade efter grundsjukdom, kvinnans behov och operationens karaktär. Inte heller ska kombinerad hormonell metod sättas ut inför längre flygresor.

2022-03-29

För FARG

Helena Kopp Kallner, Docent,
Ordförande

Ingrid Sääv, Med Dr, Sekreterare
Kristina Gemzell Danielsson, Professor
Jan Brynhildsen, Professor

**Vi ses väl på
SFOG-veckan i Linköping
29 augusti–1 september 2022
Anmälan och program på
www.sfogveckan.se**

OGUs ordförande informerar

Kära kollegor!

I skrivande stund är jag nyligen hemkommen från årets OGU-dagar i Visby där jag blivit vald till ordförande för OGU med två års mandat. Jag har nu suttit som vice ordförande i två år vilket varit otroligt lärorikt och givande. Min första tid i styrelsen färgades som så mycket annat utav pandemin där många utav de delar som varit tilltalande med detta engagemang antingen ställts in eller hållits i digital form. Men nu äntligen har vi kunnat ses igen, både vid möten och på OGU-dagarna för första gången sedan 2019 i Örebro! Det har varit två fantastiska dagar med föreläsningar under temat ungdomsgynekologi och ytterligare en dag med möte för vår nya styrelse. En sammanställning finns att läsa i detta nummer av Kvinnoläkaren. I år har vi haft ett högt deltagarantal och förutom givande föreläsningar har vi även haft möjlighet att träffas och umgås på både planerade aktiviteter och middagsbjudning med traditionsenlig efterföljande festkväll. Det märktes tydligt att vi är många som sett fram emot möjligheten att delta fysiskt och kunna få dela erfarenheter med andra ST-läkare från olika delar i Sverige. Jag vill framföra ett stort tack till organisationskommittén för ert fina arbete och väl genomförda dagar!

Att ta över ordförandeskapet känns både spännande och utmanande. Matilda Wädell som precis avgått efter fyra års engagemang har lett styrelsens arbete på ett både strukturerat och inspirerat sätt med ett stort engagemang och hög ambi-

tion för vår ST-utbildning. Tack Matilda för ditt arbete i styrelsen, jag hoppas kunna driva OGU vidare i samma anda! Tack även till Camilla Rosberg Greko, Julia Wängberg Nordborg och Anne Örtqvist Rosin som även de lämnar styrelsen efter fint arbete! Och samtidigt vill jag hälsa våra nya medlemmar välkomna, Nathalie Vilhelmsson, Moa Silvemarm Junemar, Vilhelmina Ullemar och Iris Hellsing. Jag ser fram emot vårt framtida arbete tillsammans!

Vi försöker se till att ha en spridning på våra styrelsemedlemmar, både geografiskt och vad gäller klinikstorlek, för att kunna representera majoriteten av ST-läkare så väl som möjligt. För närvarande har vi dock en viss tyngd söderut med endast en representant med hemvist norr om Stockholm, så till nästa årsmöte ser vi gärna förslag från valberedningen på ytterligare representanter norrifrån. Känner du som läser detta dig manad får du gärna kontakta oss!

För tillfället pågår arbetet med att sammanställa svaren på OGU-enkäten 2022. Tack till alla er som tagit er tid att fylla i den. Det bidrar med insikt i hur utbildningen ser ut runt omkring i landet och ger oss även en del förslag och idéer kring vidare arbete i OGU. Att i siffor kunna presentera olika aspekter som varit eller är problematiska ger en större tydlighet i problemens omfattning och ytterligare tyngd till vårt arbete i OGU. Sammanställning av resultatet kommer ni kunna läsa i Kvinnoläkaren framöver.

Jag har sedan årsskiftet tagit över rollen som OGUs representant i SFOGs styrelse. På strategimötet i april diskuterade vi flertalet frågor rörande utbildningen. Jag tycker det känns mycket tryggt och hoppfullt för framtiden att vi har en specialistförening som tydligt värnar om en högkvalitativ ST-utbildning. Vi diskuterade bland annat den kirurgiska träningen och förbättringsmöjligheter. Inom OGU kommer vi under året förnya kampanjen Ge Kniven Vidare som utförts i OGUs regi ett par gånger tidigare för att öka fokus på god handledning och feedback i samband med operativa ingrepp. Vi hoppas detta kan leda till att alla möjligheter till kirurgisk inläring maximeras så att alla tillfällen för förbättring tas tillvara på. Vi har även diskuterat ST-kursernas upplägg där vi landat i att det finns ett värde att ett fåtal kurser kan hållas digitalt även framöver för att minska frånvaro hemifrån, men att det finns ett stort värde i att träffas på plats vilket ej bör bortses ifrån.

När jag skriver detta har våren definitivt kommit till Skåne och tulpanerna blommar utanför mitt fönster. Våren och ljuset ger alltid extra energi oavsett vilket utgångsläge. Jag hoppas ni har det bra runt omkring i landet och tar hand om varandra när det behövs som mest.

Kristin André

GE KNIVEN VIDARE

CHECKLISTA FÖR ST-LÄKARE OCH HANDLEDARE

Ny Ge Kniven Vidare (GKV) Kampanj!

GKV är ett redskap för strukturerad kirurgisk handledning genom en checklista. Tidigare undersökningar har visat förbättrad kommunikation mellan ST-läkare och handledare efter införande av GKV. Under de senaste åren har oro kring ST-läkarens möjligheter att uppnå sina kirurgiska mål motiverat OGU att ta en ny satsning för att främja detta enkla instrument för att maximera varenda träningstillfälle.

Plan:

- Enkätundersökning våren 2022
- Presentation från Ge Kniven Vidare Ambassadörer
- Uppföljande enkäter vinter 2023

Vi vill gärna komma i kontakt med dig som vill leda förbättringsarbetet på din klinik som Ambassadör! Maila gärna: GeKnivenVidareOGU@gmail.com

OGU journal club

I början av 2022 startade OGU en digital journal club. Fyra gånger per år kommer vi få höra forskande ST-läkare till erfarna professorer kortfattat presentera en i förväg utvald artikel på ZOOM. Tillsammans med alla deltagare kommer vi därefter att diskutera artikeln utifrån en granskningsmall. Vid det första tillfället erbjöds en timmes "crash course", den återkommer troligen nästa år.

Vår förhoppning är att alla deltagare skall känna sig inspirerade samt få möjlighet att öva på att granska och tolka forskningsartiklar i en varm och tillåtande stämning där det inte finns några dåliga frågor eller kommentarer. Vi hoppas också att detta ska kunna fungera som en mötesplats för ST-läkare (och andra intresserade), på alla landets gyn/obs-kliniker oavsett storlek och egen forskningserfarenhet, och forskare, där tycke kan uppstå och nya forskningsprojekt inledas! Är du doktorand och i behov av ett intyg över att du har deltagit, så ordnar vi det.

Så, håll utkik på Ogu.se, Instagram, Facebook, i SFOGs nyhetsbrev samt i Kvinnoläkaren för mer information om datum, artiklar och forskare som kommer att delta samt boka in kvarstående datum för hösten 2022:

29/9 kl 13-14

8/12 kl 13-14

Vi ses!

/OGU:s styrelse

OGU-dagarna 2022 i Visby

Äntligen! De senaste två åren har OGU-dagarna utspelat sig digitalt sekundärt till den rådande pandemi, men tack vare implementering av potenta vaccin, sjunkande dödstal och lättade restriktioner, blev konferensen en fysisk realitet. ST-läkare från norr till söder, väst till öst, törstade efter att äntligen få ses, något som tydligt visade sig i det höga deltagarantalet, ett rekord på 113 ST-läkare, hela 25% av samtliga ST-läkare i Sverige. Det blev en succé! Hatten av till organisationskommittén som anordnade två oerhört givande dagar på Clarion Hotel, med fokus på det viktiga temat ungdomsmedicin och därtill även bjöd på en hejdundrande fest.

Dag 1

Anna Gutniak specialist i allmänmedicin med inriktning mot ungdomsmedicin och Malin Örn specialist inom barn och ungdomsmedicin från SFFU (svensk förening för ungdomsmedicin) imponerade med att stå som ansvariga huvudföreläsare hela första dagen. Det levererades intressanta, högkvalitativa och roliga föreläsningar. Dagen började med en pre-

sentation av "Ungdomar idag". Ungdomen definierades som åldern då man inte längre är ett barn, men inte heller ännu är vuxen. Åldersspannet för ungdomen är 10-25år, vilket stämde överens med det resultatet som visades upp utifrån hur vi själva svarat på frågor i Menti om de nostalgiska ungdomsåren. Ungdomar bedöms i många anseende vara en unik grupp för vilka även vården bör anpassas. Det är lätt att raljera och också oroa sig över dagens ungdomar idag, för visst har de en ökande skärmtid och allt fler diagnostiseras med psykisk ohälsa, samtidigt har de en sundare livsstil och dricker alkohol och röker i betydligt lägre utsträckning än tidigare.

"Pubertetsutveckling" blev nästföljande föreläsning där kroppslig pubertet definierades som debut av sekundära könskaraktäristika sekundärt till att pubertetsbromsen släpper och den för oss välkända hypothalamus-hypofys-gonadaxeln sätter fart. Vi påmindes om att använda den illustrativa, klassiska Tannerskalan för att bedöma pubertetsutvecklingen, titta efter bröstutveckling

och könsbehåring hos flickor respektive testikelvolym och könsbehåring hos pojkar. Vi blev uppmärksammade på att tidig pubertetsstart är korrelerat till sämre psykiskt mående hos båda könen, tydligast hos flickor. Idag noteras även sjunkande ålder för menarche där bidragande faktorer tros bero på förbättrad nutrition och övervikt men troligtvis även av fler faktorer.

Under föreläsningen "I huvudet på en tonåring" fick vi lära oss vikten av att känna till att en ungdomshjärna är under uppbyggnad, den är varken som ett barns eller som en vuxens. Hjärnans utveckling korrelerar med åldern och inte pubertetsgrad, vilket kan vara viktigt att tänka på i mötet med ungdomar som i samma ålder kan ha nått väldigt olika pubertetsgrad. Vi som arbetar inom vården måste därför hela tiden påminna oss om att behandla ungdomar med respekt och sätta vikt vid tydlig information så att de ska känna sig trygga. I många fall är ungdomar helt nya i vården och vi kan inte förutsätta att de känner till systemet eller vet hur man tar sig fram som patient.

Ungdomars hjärnor fungerar annorlunda och kräver anpassning! Hjärnans kognitiva förmågor ökar med ålder men sjunker kraftigt under stress varför trygghet är extra viktigt och avgörande för ett bra patientmöte. Ungdomars riskbedömningar är annorlunda vilket påverkar beslutsfattandet och deras riskbeteenden ökar vid emotionell laddning men dämpas av vuxennärvaro och trygghet. Förståelse för att ungdomshjärnan är sårbar och formbar, och att till synes obetänksamma beslut snarare handlar om en annan riskbedömning än tanklöshet, kommer att hjälpa oss i våra möten med ungdomar. Strax innan lunch fick vi lära oss om den "Biopsykosociosexuella utvecklingen", i vilken ålder ungdomen utvecklas biologisk, psykologiskt, socialt och sexuellt. Detta gjordes på ett interaktivt sätt där vi gruppvis fick diskutera och indela olika påståenden över ungdomsårens faser.

Efter en trevlig lunch och kaffemingel bland utställarna fortsatte dagen med "Konsten att ta en psykosocial anamnes". Verktyget HEADS var för många ett nytt koncept, där abbreviationen står för Home, Education, Activity, Drugs, Sex, och är ett stöd för att få fram viktig information vid anamnestagning. Att kort fråga om dessa fem ämnen kan ge medicinsk viktig information för bedömning av besöksorsaken som annars kanske ej framkommer spontant. Med utgångspunkt från flera patientfall för att öva patientbemötande skapades diskussion kring hur vi ställer frågor till ungdomar för att optimera kommunikationen. Vikten av öppna icke-dömande frågor framhövdes, liksom att det är fördelaktigt att fråga via proxy, lyfta det positiva i situationen och visa förståelse. Som kompletterande instrument kan NRS-skala eller enkäter så som SEXIT användas. Föreläsningen "Ungas rätt i Vård" belyste att den unga patienten har rätt till bestämmande, delaktighet och inflytande i vården, integritet, skydd och stöd ska värnas. Detta återspeglas i flera lagar bland annat HSL, patientlagen, offentlighets- och sekretesslagen, föräldrabal-

ken, i barnkonventionen och SoL. Vårdgivare ska tillsammans med patienten utforska den aktuella situationen och bedöma beslutskompetensen samt mönadsgraden för att därefter ta ställning till vilken information som behöver eller inte behöver ges ut till vårdnadshavaren.

Den första dagen avslutades av en "Ungdomspanel" bestående av två modiga ungdomar som fick svara på våra frågor där de belyste vikten av bemötande och att skapa ett förtroende mellan ungdom och vuxen/läkare. De påminde oss om att det för många ungdomar är en stor tröskel till att våga söka sig till ungdoms- / gynmottagningen och det är därför viktigt för de att känna sig välkomna och lyssnade på. Samtidigt som det är ytterst viktigt med tydlighet och förberedande inför en gynundersökning är det minst lika viktigt att våga ställa "pinsamma/svåra" frågor men på ett ödmjukt och icke fördömande sätt. Om vi som läkare inte vågar fråga, vem ska då våga göra det?

Efter en fullspäckad dag med givande föreläsningar var det dags att bege sig ut i vårsolen som visade upp Visby från sin bästa sida. Där Gotländska spel i Almedalen och guidad joggingtur längs havet följdes av en härlig middag. Förvisso blev man lite nedkyld av att sitta utomhus men efter en häftig eldshow och ett sprudlande dansgolv, som fick DJ:n att upprepat påpeka att han sällan spelat för en så peppad publik en vanlig "sketen" måndag, var vi alla svettiga och varma när vi väl skulle gå till sängs.

Dag 2

Andra dagen av föreläsningar inleddes med ett sprakande fyrverkeri av tonårsstinna hormoner. Mensblod, trådiga flytningar och hormonspiral har aldrig fånglat och fascinerat så starkt, som när docent och överläkare Helena Kopp Kallner gästtar OGU för att föreläsa om "Ungdomsgynekologi". Komplexiteten av våra älskade men också hatade hormoner förklarades och reddes ut. Anorexi, amenoré, blödningstrassel och akne fick en förklaring och lösning. Myter dödades och kunskap föddes. Allt kändes plötsligt så mycket enklare!

Därefter föreläste Maria Hedström, överläkare, legitimerad psykoterapeut och Lisa Hederos Eriksson, legitimerad psykolog, från BUPs KID-mottagning om "Könsidentitet och Könsbyte". Föreläsningen inleddes med en kort beskrivning av KID-mottagningen, en tvärprofessionell mottagning som möter barn och ungdomar som upplever könsdysfori. Totalt finns det 6 platser i landet där utredning avseende könsdysfori sker. Idag ses en ökning på antalet barn som söker, vilket tros bero på ökad kunskap och i samhället och tillgänglighet till vården. Yngre barn söker med sina föräldrar medan tonåringar ofta kommer själva. På KID-mottagningen sker vårdprocessen i 3 faser som dröjer från ett par månader till flera år. Eventuell hormonbehandling påbörjas först när patienten når 16 år medan ställningstagande till kirurgi görs först när patienten har fyllt 18 år. Avslutningsvis fick vi lyssnare handfasta tips på hur vi kan optimera bemötandet av patientgruppen.

OGU dagarnas sista föreläsning "Porrens påverkan på unga" hölls av kriminologen, genusvetaren, föreläsaren och debattören Nina Rung. För att få förståelse av porren fick vi först en genomgång av de förlegade könsnormerna, att killar ska vara "tuffa och starka" respektive tjejer "söta och sexiga". Föreläsningen överfick sedan i porrkulturen, med inriktning

på hur den påverkar barn och ungdomar. Pojkar är ca 12år när de aktivt söker upp porr för första gången jämfört med flickor som är ca 14år och andelen pojkar som regelbundet konsumerar porr är betydligt större än andelen flickor. Ninas syfte var inte att förbjuda porren eller stigmatisera den men att belysa problemen, dels att porren är könad och utgår främst utifrån mannens behov men även att den blivit allt grövre på senare år med allt mer våldsanvändning mot en passiv kvinnokropp. Ytterligare belystes problematiken med att porren idag är så lättillgänglig för ungdomar, den brister i samtycke och är normaliserande för mäns sexuella våld mot kvinnor, vilket föra med sig skadliga konsekvenser. Föreläsningen väckte sannolikt frustration och hetlevrade känslor samtidigt som den belyste vikten av att fortsätta sträva efter jämställdhet, förbättra sexualundervisningen i skolan, minska möjligheten för unga tonåringar att konsumera brott samt att uppvärdera brotten mot unga.

OGU-symposium

Inbjuden att hålla årets OGU-symposium var Charlotte Milde Luthander, överläkare vid Karolinska Universitetssjukhuset, vars föreläsning "När doktorn blir anmäld" väckte många känslor hos auditoriet. Vi bär nog alla på en rädsla för att göra fel, så vad händer om det blir så? Charlotte guidade oss igenom processen vid en intern händelseanalys, och förklarade också vad IVO har för uppgift om en vårdgivare eller patient inkommer med en anmälan. Även om risken att bli av med sin legitimation föreföll vara mindre än vad många av oss befarat, blev vi påmind om risken för att vårdpersonal ska utveckla posttraumatisk stress efter en svår händelse kan vara nog så allvarligt. En bra vårdgivare behöver både stå för ett systematiskt lärande inom organisationen och ge ett starkt krisstöd till sin personal.

Årsmöte

Under OGU's årsmöte gick vi igenom verksamhetsåret som gått och i styrelsen

valdes nya medlemmar in; Varmt välkomna Iris Helsing, Moa Silvemmark Junemar, Nathalie Villhelmsson, Vilhelmina Ullemar. Under lovord och applåder tackades avgående styrelsemedlemmarna Anne Örtqvist, Camilla Rosberg Greko, Matilda Wådel och Julia Wångberg av, ännu ett tack för ert fantastiska arbete genom åren!

Signerat

Rasha E Polcer,

Internationell representant OGU,
Sekreterare NFYOG,
ST-läkare Karolinska
Universitetssjukhuset Stockholm

Sök pengar från NFOG-fonden!

Målet med NFOG-fonden är att stödja professionell utveckling, forskning samt kliniska och vetenskapliga samarbeten inom obstetrik och gynekologi mellan de nordiska länderna.

Vem kan söka?

Du som är medlem i SFOG (och OGU) och antingen är specialist eller ST-läkare med två års erfarenhet vid tidpunkt för ansökan.

Vad kan man söka pengar till?

Bland annat för kliniska utbyten utanför det egna landet, kliniska eller forskningsrelaterade samarbeten med medlemmar i de andra NFOG-föreningarna, volontär- och projektarbeten i utvecklingsländer eller för deltagande på kurser i andra länder. Till exempel brukar ST-läkare som deltar i ENTOG-utbyten beviljas bidrag från NFOG-fonden!

När ska man söka?

Sista ansökningsdatum i år är 1 oktober!

Läs mer på www.nfog.org/fund/

Bäckensmärtenheten och dess teamkurser fyller 5 år!

Bäckensmärtenheten i Linköping startade sin verksamhet i april 2017. Vi såg ett stort behov av att förbättra värden för patienter med långvarig buk/bäckensmärta, chronic pelvic pain, och minska antalet frustrerande jourbesök.

Teamet består av två heltidsfysioterapeuttjänster samt psykolog, läkare och administratör på deltid. Patienterna kommer på remiss från gynekologer, urologer och kirurger i länet. Vanliga tidigare diagnoser bland kvinnor är endometriosis med eller utan konstaterade lesioner, levator-ani syndrom och smärta efter förlossningsskador, samt hos männen ”kronisk prostatit”.

Behandlingen inleds med ett teambesök som innefattar omfattande anamnestagning samt gynekologisk, fysisk och psykologisk undersökning och bedömning. En viktig del är den interaktiva pedagogiska palpationen av bäckenbottnens musklerna. Dessa är nästan alltid smärtans orsak och/eller vidmakthållare. Besöket avslutas med en gemensam sammanfattning med syftet att öka patientens förståelse av sin smärta utifrån ett biopsykosocialt perspektiv. Patienten påbörjar därefter Bäckenskolan, fyra utbildningstillfällen i grupp, med fokus på bäckenbottens funktion, smärtmekanismer, psykologiska riskfaktorer, rörelse och avslappning. Bäckenskolan leds av fysioterapeut och psykolog. Därefter följer individuell fysioterapeutisk behandling mot muskelspänning och central sensitisering. Man använder både manuella

behandlingar och övningar. Den farmakologiska behandlingen fokuserar på att minska central smärtsensitivering. De psykologiska insatserna syftar till att öka livskvaliteten genom att behandla hinderade faktorer såsom ångest, neuropsykiatriska diagnoser, depression och/eller psykologiska trauman.

Behandlingen skräddarsys individuellt och pågår vanligen under ett år, gradvis skiftande mot ökad självständighet i behandling. Vid teamkonferenser en gång per vecka stäms progress och behandling av. Teamets vårdadministratören spelar en nyckelroll genom att koordinera/ boka besök och vara kontaktperson för patienterna.

Ett antal utvärderingsinstrument har testats på enheten för att mäta förändring i smärta och mående, men det har visat sig att förbättrat mående inte alltid samvarierar med grad av minskad smärta. Vi har därför istället landat i att använda instrumentet Global Impression of Improvement (”blev det något bättre?”) för att kartlägga behandlingsutfallet. Patienterna tillfrågas i samband med avslut och vid ett uppföljningssamtal per telefon 3 månader efter avslutad behandling.

De flesta patienterna blir bättre. Förbättringen tillskrivs de multidisciplinära insatserna samt patientens förståelse och acceptans av den biopsykosociala förklaringsmodellen. Vi har även besparat både oss själva och patienterna åtskilliga akutbesök.

För att möjliggöra en multidisciplinär behandling är ett stabilt administrativt stöd nödvändigt.

Vi har slutat att emot patienter som har lång restid. Att sitta länge för att komma för behandlingarna visade sig vara kontraproduktivt. Vi anordnar istället årliga web-utbildningsdagar för att sprida vårt arbetssätt och på så sätt ge fler patienter i Sverige möjlighet att få hjälp. Nästa tillfälle, fredag 22/09/23, blir det femte i ordningen. Vi går igenom teori och praktik och lär ut undersökningsteknikerna i syfte att det ska bli fler enheter/team som behandlar av långvarig bäckensmärta. Vid intresse, maila gärna för mer information!

Eva.uustal@regionostergotland.se
överläkare

Catrin.gunnarsson@regionostergotland.se
processledare, psykolog

Patient Global Impression of Improvement, Bäckensmärthenheten 2020-2021

([https://www.physio-pedia.com/Patient_Global_Impression_of_Improvement_\(PGI-I\)](https://www.physio-pedia.com/Patient_Global_Impression_of_Improvement_(PGI-I)))

Efter genomförd behandling på bäckensmärthenheten är mitt tillstånd/mående på det hela taget	2020 (3 patienter saknas)		2021 (3 patienter saknas)		2020-2021
	kvinnor	män	kvinnor	män	samtliga patienter
1. Väldigt mycket förbättrat	6		5	1	12
2. Mycket förbättrat	17	1	8	1	27
3. Något förbättrat	1	1	11	1	14
4. Oförändrat	3	1	4		8
5. Något försämrat		1	1		2
6. Mycket försämrat					
7. Väldigt mycket försämrat					
Total:		31		32	63

Bäckensmärthenhetens 5-årskalas. Från vänster processledare, psykolog Catrin Gunnarsson, överläkare Eva Uustal, läkare, barnmorska Erika Merits, och uroterapeut Camilla Rydmyr.

Medicinsk kommentar

SARS-CoV-2 infektion i placenta och fosterpåverkan

SARS-CoV-2 infektion under graviditet har visat sig öka risken för maternell morbiditet och mortalitet, prematurbörd och kejsarsnitt (1). Enstaka fall av vertikal transmission av virus har rapporterats. Ett par studier har också indikerat ökad risk för intrauterin fosterdöd vilket dock inte bekräftats i svenska data (2). Ett fåtal fall av hastigt uppkommen placentadysfunktion med tecken till fosterpåverkan hos kvinnor med COVID-19 har rapporterats, men då vertikal transmission är ovanligt och de flesta infekterade kvinnor inte drabbas av perinatale komplikationer, är risken för fostret vid maternell COVID-19 infektion omdiskuterad.

I denna fallserie presenteras 13 fall från olika delar av Sverige av gravida kvinnor med COVID-19 infektion och tecken till fetal distress (9 fall) eller fosterdöd (fem fall) (3). Vi studerade kliniskt utfall och patologiska fynd vid undersökning av 14 placentor (en tvillinggraviditet) infekterade av SARS-CoV-2 med och utan vertikal transmission.

Tio av 13 kvinnor sökte vård på grund av minskade fosterrörelser. Tiden från symptomdebut av COVID-19 infektion till tecken på fosterpåverkan var 6 (3-12) dagar för levande födda barn, och 11 (2-

Författare:

Mehreen Zaigham, med. dr, ST-läkare, Kvinnokliniken, Skånes Universitetssjukhus; Lunds universitet

Emma von Wowern, med. dr, överläkare, Kvinnokliniken, Skånes Universitetssjukhus; Lunds universitet

Verena Sengpiel, med. dr, överläkare, Kvinnokliniken, Sahlgrenska Universitetssjukhuset Östra; Göteborgs Universitet
(Författarna har inget jäv att deklarerat)

25) dagar till diagnos av fosterdöd. Två av de levande födda barnen avled postnatale. Tecken på fetal distress ledde till akut kejsarsnitt i samtliga fall med levande födda barn, och Apgar poäng samt navelsträngsblodgaser bekräftade intrauterin hypoxi. Vertikal transmission bekräftades i fem fall av fosterdöd och ett fall av levande fött barn. PCR för SARS-CoV-2 på placentaavvävnad var positivt i samtliga fall och placenta-infektion var associerat med massiv perivillös fibrin-deposition, intervillosit och trofoblastnekros.

Vi drar slutsatsen att SARS-CoV-2 infektion kan orsaka snabbt uppkommande placentadysfunktion med karakteristiska histopatologiska förändringar resulterande i akut fosterhypoxi.

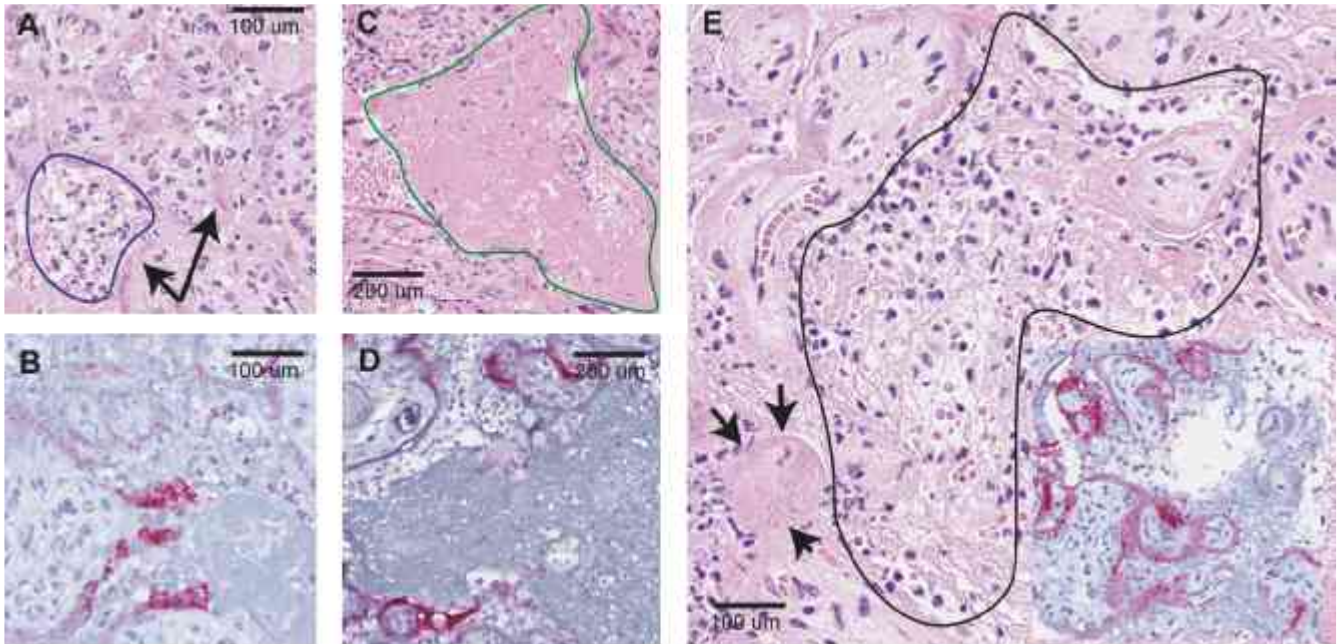
Så vitt vi känner till är detta en av de största rapporterade serien av fall med SARS-CoV-2 infekterade placentor i graviditeter som komplicerats av fetal distress eller fosterdöd (4). Framtida studier kan förhoppningsvis utröna mekanismerna för virusöverföring in i och över placenta, samt bakgrunden till varför placentadysfunktion uppkommer i sällsynta fall (5). I väntan på fler resultat, bör minskade fosterrörelse efter nyligen genomgången COVID-19 leda till snar klinisk bedömning.

Huvudbudskap

- SARS-CoV-2 kan orsaka snabbt uppkommande placentadysfunktion i sällsynta fall.
- Placenta-infektion med SARS-CoV-2 är associerat med massiv perivillös fibrin-deposition, intervillosit och trofoblastnekros.
- Gravida som söker vård med minskade fosterrörelse efter nyligen genomgången COVID-19 rekommenderas en snar klinisk bedömning.

Referenser:

- Zaigham M, Andersson O. Maternal and perinatal outcomes with COVID-19: A systematic review of 108 pregnancies. Acta Obstet Gynecol Scand. 2020 Jul;99(7):823-829.
- Stephansson O, Pasternak B, Ahlberg M, Hervius Askling H, Aronsson B, Appelqvist E, Jonsson J, Sengpiel V, Söderling J, Norman M, Ludvigsson JF, Neovius M. SARS-CoV-2 and pregnancy outcomes under universal and non-universal testing in Sweden: register-based nationwide cohort study. BJOG. 2022;129(2):282-90.
- Zaigham M, Gisselsson D, Sand A, Wikström AK, Wowern EV, Schwartz D, Iorizzo L, Nelander M, Blomberg M, Papadogiannakis N, Holmström S, Leijonhfvud Å, Sengpiel V. Clinical-pathological features in placentas of pregnancies with SARS-CoV-2 infection and adverse outcome: case-series with and without congenital transmission. BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology. 2022. Ahead of print.
- Schwartz DA, Avvad-Portari E, Babál P, Baldewijns M, Blomberg M, Bouachba A, Camacho J, Collardeau-Frachon S, Colson A, Dehaene I, Ferreres JC, Fitzgerald B, Garrido-Pontnou M, Gerdes H, Hargitai B, Helguera-Repetto AC, Holmström S, Irls CL, Leijonhfvud Å, Libbrecht S, Marton T, McEntagart N, Molina JT, Morotti R, Nadal A, Navarro A, Nelander M, Oviedo A, Oyamada Otani AR, Papadogiannakis N, Petersen AC, Roberts DJ, Saad AG, Sand A, Schoenmakers S, Sehn JK, Simpson PR, Thomas K, Valdespino-Vázquez MY, van der Meer LE, Van Dorpe J, Verdijk RM, Watkins JC, Zaigham M. Placental Tissue Destruction and Insufficiency from COVID-19 Causes Stillbirth and Neonatal Death from Hypoxic-Ischemic Injury: A Study of 68 Cases with SARS-CoV-2 Placentitis from 12 Countries. Arch Pathol Lab Med. 2022 Feb 10.
- Zaigham M, Holmberg A, Karlberg ML, Lindsjö OK, Jokubkiene L, Sandblom J et al. Intrauterine vertical SARS-CoV-2 infection: a case confirming transplacental transmission followed by divergence of the viral genome. BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology. 2021 Jul 1;128(8):1388-1394.

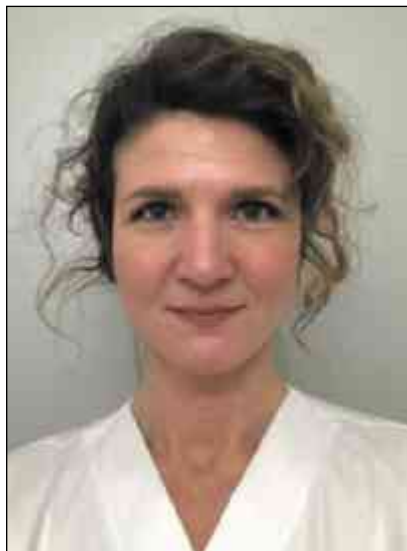
Histopatologi av SARS-CoV-2 infekterade placentor. A. Placentaparenkym infärgat med hematoxylin-eosin (HE) visande akut intervillosit med blandad inflammatorisk infiltration dominerad av granulocyter i intervillösa rummet (blå inringning) samt trofoblastdegeneration

(pilar). B. Positiv infärgning av SARS-CoV-2 nukleokapsid-protein i trofoblaster i samma region som A. C. HE-infärgning visande massiv fibrindeposition i intervillösa rummet (grön inringning). D. Positiv infärgning av SARS-CoV-2 nukleokapsid-protein i trofoblaster i

samma region som C. E. HE-infärgning visande akut intervillosit med retikulär fibrindeposition (svart inringning) med omgivande degenererande trofoblaster (pilar). Infälld bild visar positivitet för SARS-CoV-2 nukleokapsid-protein i samma region.

Mehreen Zaigham

Emma von Wowern

Verena Sengpiel

Arbets- och Referensgrupperna inom SFOG

Benign (gyn)Kirurgi, BENK-ARG

Ordförande: Sophia Ehrström

sophia.ehrstrom@ki.se

Sekreterare: Klara Hasselrot

klara.hasselrot@sll.se

Cervixcancerprevention, C-ARG

Ordförande: Kristina Elfgren

PO Gynekologi och Reproduktion,

Karolinska Universitetssjukhuset

Stockholm

Tel: 08-585 875 28

kristina.elfgren@sll.se

Sekreterare: Cecilia Kärrberg

Kvinnosjukvård, Sahlgrenska

Universitetssjukhuset, Göteborg

cecilia.karrberg@vgregion.se

Diabetes-ARG

Ordförande: Helena Backman

Universitetssjukhuset Örebro

helena.backman@regionorebrolan.se

Sekreterare:

Linda Englund Ögge

Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg

linda.englund-ogge@vgregion.se

Endokrin-ARG

Ordförande: M-Natalia Cruz

Capio Gynekologi Solna

cruz.marianatalia@gmail.com

Sekreterare:

Anna-Clara Spetz Holm

Linköpings Universitetssjukhuset

anna-clara.spetz.holm@liu.se

Endometriosis-ARG

Ordförande: Anna-Sofia Melin

Capio Gynekologi Globen, Stockholm

anna-sofia.melin@capio.se

Sekreterare: Måns Palmstierna

Sollefteå

eclecticus.medical@gmail.com

Etik-ARG

Kontaktpersoner:

Kristina Pettersson

kristina.a.pettersson@

regionstockholm.se.

Evidens-ARG

Ordförande: Annika Strandell

SU/Sahlgrenska, Göteborg

Tel: 0700-90 44-54

annika.strandell@vgregion.se

Sekreterare: Sissel Saltvedt

Karolinska Universitetssjukhuset, Solna

Tel: 08-517 700 00

sissel.saltvedt@sll.se

Familjeplanering, FARG

Ordförande: Helena Kopp-Kallner

Danderyds sjukhus, Stockholm

Tel: 070-440 20 70

helena.kopp-kallner@ki.se

Sekreterare: Ingrid Säav

Stockholm

Tel: 0733-54 14 10

ingrid.saav@gmail.com

Fert-ARG

Ordförande:

Kenny Rodriguez Wallberg

KK Karolinska sjukhuset, Huddinge

kenny.rodriguez-wallberg@sll.se

Sekreterare: Thomas Brodin

Carl von Linnékliniken, Uppsala

thomas.brodin@linne.se

Global-ARG

Ordförande: Birgitta Essén

Akademiska Sjukhuset, Uppsala

birgitta.essen@kbh.uu

Sekreterare: Mikael Algovik

global-ARG@telia.com

Hem-ARG

Ordförande: Gustaf Biasoletto

Östersunds sjukhus och

Sahlgrenska/Östra sjukhuset

Östersund

Tel: 063-15 30 00

gustaf.biasoletto@gmail.com

Sekreterare: Malin Öndemark

Södersjukhuset

malin.ondemark@sll.se

Mödramortalitet, MM-ARG

Ordförande: Lisa Parén

Sahlgrenska Universitetssjukhuset,

Göteborg

Tel: 031-343 84 02

lisa.paren@vgregion.se

Sekreterare: Hanna Åmark

KK, Södersjukhuset, Stockholm

hanna.amark@sll.se

Perinatal-ARG

Ordförande: Anna Hagman

Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra

anna.c.hagman@vgregion.se

Sekreterare: Maria Nelander

KK, Akademiska sjukhuset, Uppsala

maria.nelander@akademiska.se

Preeklampsi-ARG

Ordförande: Lina Bergman

Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra

Tel: 070-7920780

lina.bergman82@gmail.com

Sekreterare: Charlotte Iacobaeus

BB Stockholm

charlotte.iacobaeus@bbstockholm.se

POS-ARG

Ordförande: Lovis Balushev

KK, Västmanlands sjukhus, Västerås

Tel: 021-730 00

lovis.balushev@regionvastmanland.se

Sekreterare: Eva Henning

KK, Sundsvalls sjukhus

eva.henning@rvn.se

Robson-ARG

Ordförande: Lars Ladfors

Göteborg

lars.ladfors@sfog.se

Sekreterare: Linda Hjertberg

linda.hjertberg@regionostergotland.se

Ton-ARG

Ordförande: Pia Jakobsson Kruse

Södersjukhuset, Stockholm

pia.jakobsson-kruse@sll.se

Sekreterare: Ann-Chistine Nilsson

Örebro

ann-christine.nilsson2@

regionorebrolan.se

Tumör-ARG

Ordförande: Karin Stålberg
KK, Akademiska Sjukhuset, Uppsala
karin.glimskar.stalberg@akademiska.se
Sekreterare: Åsa Åkesson
SU/Sahlgrenska, Göteborg
asa.e.akesson@vgregion.se

Ultra-ARG

Ordförande obstetrik: Jana Brodzki
jana.brodzki@med.lu.se
Ordförande gynekologi: Ligita
Jokubkiene
ligita.jokubkiene@med.lu.se
Sekreterare obstetrik: Kristina Kernell
kristina.kernell@regionostergotland.se
Sekreterare gynekologi: Paula Skyttberg
paula.skyttberg@ultragyn.se

UR-ARG

Ordförande:
Maria Sarberg
Maria.Sarberg@regionostergotland.se
Sekreterare:
Caroline Kjellman Erlandsson
caroline.kjellman-erlandsson@
regionstockholm.se
Webbansvarig:
Mats Stenberg
mats.stenberg@regionvastmanland.se

Vulv-ARG

Ordförande: Nina Bohm-Starke
nina.bohm-starke@regionstockholm.se
Sekreterare: Christina Rydberg
KK, Varbergs Sjukhus, Varberg
Tel: 0340-48 10 00
christina.rydberg@regionhalland.se

Arbets- och Referens-Grupp- Utvecklings-Samordnare

ARGUS

Kerstin Nilsson
SFOG-Kansliet
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738,
101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
E-post: kerstin.nilssonha@oru.se

SFOG-Kansliet

Diana Mickels • Jessica Hortelius
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738,
101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
kansliet@sfog.se • www.sfog.se

Intressegrupper inom SFOG

Mödrahälsöversörsläkargruppen

Ordförande
Ann-Christine Nilsson
Örebro
ann-christine.nilsson@regionorebrolan.se

Sekreterare
Åsa Jansson
Mödrahälsöversörsenheten, Region Stockholm
asa.j.jansson@regionstockholm.se

Obstetiker och gynekologer under utbildning (OGU)

Ordförande
Matilda Wädell
Hudiksvall
matilda.wadell@regiongavleborg.se

Sekreterare
Eva Carlsson Humla
KK, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
eva.carlsson.humla@vgregion.se

Privatgynekologerna

Ordförande
Teresia Ondrasek
Ondrasek Läkarmottagning
Sundsvall
Teresia.ondrasek.jonsson@ptj.se

Sekreterare
Karin Boyer
Kvinnohälsan Stadsfjärden
Nyköping
Karinlovisa.boyer@gmail.com

Kassör
Katarina Johansson
Linköping Heath Care
Katjoh67@gmail.com

Webmaster
Catharian Hofte
Hoftekliniken
Helsingborg
Catharina.hofte@ptj.se

SFOG

MEDLEMSANSÖKAN

www.sfog.se

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi är en förening för alla läkare som är verksamma inom specialiteten, specialister såväl som icke-specialister. SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen inom Svenska Läkaresällskapet.

Alla medlemmar i SFOG är anslutna till Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG) och Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO), Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) samt European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG). Som SFOG medlem bör man vara medlem i Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkaresällskapet.

I Kvinnoläkaren, som publiceras fem nummer per år, dryftas angelägenheter som berör specialiteten. Där annonseras också fortbildningskurser, möten och symposier. Man har också tillgång till ACTA Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, som utkommer med 9-12 nummer per år.

Föreningen har ett antal arbets- och referensgrupper (AR-Grupper) som är öppna för alla. Dessa grupper bevakar olika delar av specialiteten, ger ut ARG-rapporter och medverkar till vidareutbildning.

Årsavgiften till föreningen är 1 200 kronor och 600 kronor för pensionär. I avgiften ingår abonnemang av ARG-rapporterna, som också är fritt tillgängliga på SFOGs hemsida. I och med Din anmälan registreras Du i SFOGs medlemsregister.

För specialister som är medlemmar i SFOG anordnas fortbildningskurser.

De flesta som söker nytt medlemskap är fortfarande under utbildning. Obstetrik/Gynekologer under Utbildning – (OGU) är en av flera intressegrupper inom SFOG. OGU vänder sig till alla under specialistutbildning men även till vikarie- och yngre kolleger med intresse för specialiteten och yngre specialister. Aktiviteterna syftar bl.a. till att bevaka specialistutbildningens utformning och innehåll, att försöka underlätta för internationellt utbyte som del av utbildningen och att arrangera en årlig konferens för utbildning och debatt om utbildningsfrågor inom specialiteten. Sedan drygt ett år tillbaka är också SFOG huvudman för att organisera ST-kurser för blivande specialister.

Bli medlem i SFOG, så kan Du hålla Dig välinformerad om vad som händer inom Din specialitet.

Anmäl dig via SFOGs hemsida, www.sfog.se, Medlemsansökan